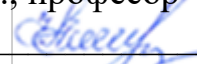

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

До захисту допустити:
Завідувач кафедри
д.е.н., професор Чечель А.О.

«01» грудня 2023 р.

**«ШЛЯХИ ПОКРАЩАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ»**

Кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти другого
(магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми
281 Публічне управління та
адміністрування

Демидова Олександра В'ячеславовича
Науковий керівник:

Верительник Світлана Мельсиківна,
доктор філософії з публічного управління
та адміністрування, доцент кафедри
публічного управління та адміністрування
Рецензент:

Оглобліна Вікторія Олександрівна, к.е.н.,
доцент, доцент кафедри економічної
інформатики, підприємництва та фінансів
інженерного навчально-наукового
інституту Запорізького національного
університету

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою 88 (добре)
Секретар ЕК

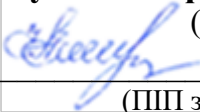
«21» грудня 2023 р.

**МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Шифр та назва спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
Освітньо-професійна програма Публічне управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувача кафедри д.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)
 Чечель А.О.
(ППП завідувача кафедри)

ПЛАН ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Демидов Олександр В'ячеславович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи **Шляхи покращання системи управління соціально-економічним розвитком регіонів**

керівник роботи Верительник Світлана Мельсиківна, доктор філософії з публічного управління та адміністрування, доцент кафедри публічного управління та адміністрування

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу

2. Строк подання студентом роботи 01.12.2023

3. Вихідні дані до роботи (мета, об'єкт, предмет)

Мета роботи – розробка методичних вказівок та практичних рекомендацій щодо управління соціально-економічним розвитком регіону.

Об'єкт дослідження – система управління соціально-економічним розвитком обласних одиниць України.

Предмет дослідження – сукупність економічних, соціальних, фінансових та організаційних відносин і зв'язків, що виникають у процесах управління функціонуванням і розвитком регіону.

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи управління соціально-економічним розвитком регіонів

Розділ 2. Інструкція з управління соціально-економічними процесами в регіонах

Розділ 3. Шляхи вдосконалення управління соціально-економічним розвитком регіонів

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Верительник С.М., д.філ. з ПУтаА	01.09.2023	01.09.2023
2	Верительник С.М., д.філ. з ПУтаА	10.09.2023	10.09.2023
3	Верительник С.М., д.філ. з ПУтаА	20.09.2023	20.09.2023

6. Дата видачі завдання «01» вересня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітки
1.	Погодження теми кваліфікаційної роботи	01-07.09.2023	
2.	Складання та погодження плану кваліфікаційної роботи	01.09.2023	
3.	Написання Вступу та 1 розділу кваліфікаційної роботи	02-30.09.2023	
4.	Написання 2 розділу кваліфікаційної роботи	01-30.10.2023	
5.	Написання 3 розділу кваліфікаційної роботи	01-22.11.2023	
6.	Написання Висновків та оформлення списку літератури, додатків	22-26.11.2023	
7.	Подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	30.11.2023	

Здобувач

Олександр ДЕМИДОВ
(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Науковий керівник роботи

(підпис)

Світлана ВЕРИТЕЛЬНИК
(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ.....	8
1.1. Регіон і як об'єкти управління.....	8
1.2. Основні ознаки системного підходу до управління соціально- економічним розвитком регіонів.....	14
1.3. Методика управління соціально-економічним розвитком регіонів.....	21
Висновки до Розділу 1.....	31
РОЗДІЛ 2 ІНСТРУКЦІЯ З УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ В РЕГІОНАХ.....	33
2.1. Аналіз та дослідження соціально-економічного розвитку Покровського району.....	33
2.2. Аналіз основних проблем соціально-економічного розвитку регіону.....	44
Висновки до Розділу 2.....	50
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ.....	52
3.1. Напрями вдосконалення соціально-економічного розвитку регіонів.....	52
3.2. Шляхи створення сприятливого інвестиційного та бізнес- клімату.....	68
3.3. Консультації щодо вдосконалення кадрової політики в органах регіонального самоврядування.....	71
Висновки до Розділу 3.....	78
ВИСНОВКИ.....	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	86

ВСТУП

Радикальні зміни економічних відносин в Україні, здійснені в ході реформ, вимагають таких масштабних змін на всіх рівнях управління економікою, у тому числі й на регіональному. Це пояснюється тим, що від економічного стану та соціальної сфери регіонів залежить добробут і розвиток країни в цілому.

Зараз у багатьох вітчизняних регіонах спостерігається небезпечна тенденція до збільшення розриву в рівнях соціально-економічного розвитку. За цих умов необхідно сконцентрувати зусилля на розробці та реалізації ефективної моделі соціально-економічних перетворень. Така модель має містити набір економічних, соціальних, правових, екологічних та інших стимулів, спрямованих на збереження та захист інтересів усього населення і, у свою чергу, пов'язуючи ці інтереси та спрямованих на вирішення основного завдання – створення внутрішньої ринку. економічно та соціально орієнтований простір

Багато регіонів розробляють власні стратегії соціально-економічного зростання та впроваджують свої особливі методи та механізми забезпечення сталого прогресивного розвитку. Водночас методологічні основи реалізації цих складних і багаторівневих завдань ще не до кінця розроблені; У регіонах існують різні умови і труднощі, як об'єктивні, так і суб'єктивні.

До актуальних проблем, що потребують якнайшвидшого вирішення, належать, насамперед, забезпечення системного підходу до управління соціально-економічними процесами в регіоні, упорядкування державного регулювання регіонального розвитку, визначення напрямів структурної перебудови економіки регіону та ін.

Усі ці обставини переконливо свідчать про те, що удосконалення системи управління соціально-економічними процесами в регіонах є необхідним і актуальним завданням.

Основною метою дослідження є розробка методичних вказівок та практичних рекомендацій щодо управління соціально-економічним розвитком регіону.

Поставлена мета дослідження зумовила постановку та реалізацію наступного комплексу завдань:

- розглядають регіон як адміністративний об'єкт;
- виявити особливості системного підходу до управління соціально-економічним розвитком регіону;
- дослідження методологічних аспектів управління соціально-економічним розвитком регіону;
- дозглянути питання державного регулювання соціально-економічних процесів у регіоні.
- визначити особливості комплексного планування соціально-економічного розвитку регіону;
- розглянути роль місцевого самоврядування у вирішенні проблем соціально-економічного розвитку регіону;
- - провести аналіз соціально-економічного розвитку Покровського району;
- визначити основні проблеми соціально-економічного розвитку Покровського району;
- розробка методичних рекомендацій щодо покращення соціально-економічного розвитку регіону.

Об'єкт дослідження – система управління соціально-економічним розвитком обласних одиниць України.

Предметом дослідження є сукупність економічних, соціальних, фінансових та організаційних відносин і зв'язків, що виникають у процесах управління функціонуванням і розвитком регіону.

Основними інструментами дослідження були методи аналізу структури та функціонування системи, метод індивідуального визначення мети програми, а також методи порівняльного аналізу та статистичного групування.

Використання поєднання цих методів дозволило досягти більш ефективного науково обґрунтованого вирішення поставлених завдань.

Інформаційну базу дослідження склали нормативно-правові акти державного та регіонального рівнів, а також навчальна та періодична література.

Структурно кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, які поділено на підрозділи, висновків та списку використаних джерел. Загальний текст кваліфікаційної роботи обсягом 85 сторінок, список використаних джерел приведений на 6 сторінках (складає 51 найменування).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ

1.1. Регіони як адміністративні об'єкти

При дослідженні територіальні зв'язки регіону можуть проводитися як мінімум з двох сторін: по-перше, як частина єдиного народногосподарського комплексу країни; по-друге, як самостійна цілісна одиниця зі своїми цілями розвитку, власним ресурсним потенціалом, власними можливостями поєднання виробничих ресурсів – факторів виробництва. Кожен із цих аспектів має свої особливості, які формують процес управління прогресом регіонального розвитку [1].

При вивченні регіону як частини єдиного народногосподарського комплексу країни виникають проблеми визначення його місця в системі поділу праці в територіальному розрізі, вивчення відтворювальних циклів і на цій основі територіальних зв'язків і часток у націон. економія визначати .
Господарський двір Країни _

Структуру регіону як цілісної одиниці, як уже зазначалося, можна розглядати з різних точок зору: економічної, соціальної, духовної, природної, інституційної тощо.

Багатовимірність структурно Організації Якісний об'єкт регіону. Навіть якщо ми зосередимося лише на економіці, необхідно враховувати її зв'язки з іншими регіональними підсистемами. Регіональна функціональна схема повинна включати не менше трьох взаємопов'язаних блоків: «господарство», «населення», «природне середовище». Крім того, слід враховувати наявність державних структур, які впливають на процеси, що відбуваються, а також зовнішній сектор (для області це не лише зовнішня економіка, а й економіка сусіднього регіону) [2].

Відтворювальні цикли регіональної економіки є ланками регіональної системи і відображають ту чи іншу сторону суспільного відтворення.

Регіональні відтворювальні цикли включають: відтворення трудових ресурсів; грошові ресурси; інвестиційний процес; природні ресурси; виробниче та соціальне обслуговування; послуги ринкової інфраструктури; Інформаційні послуги.

Репродуктивні цикли утворюють єдину систему і знаходяться в постійній взаємодії. Вони є основою соціально-економічного розвитку регіону та створюють умови для взаємодії всіх суб'єктів регіональної економіки.

Кожен рівень регіональної економіки характеризується своїми відтворювальними циклами, які укладаються в межах територіальних одиниць різного рангу.

Кожен із репродуктивних циклів, у свою чергу, можна розглядати як відносно самостійну підсистему зі своїми специфічними репродуктивними особливостями [3].

Розглянемо найбільш типові репродуктивні цикли для регіонів країни.

1. Відтворення трудових ресурсів регіону – це процес відновлення та розвитку активної частини населення – трудових ресурсів регіону. Відтворення трудових ресурсів відбувається під впливом демографічних, кліматичних, соціально-економічних, екологічних, науково-технічних та інших факторів.

Дослідження відтворення трудових ресурсів включає кількісну оцінку стану і динаміки трудових ресурсів, а також аналіз їх статево-кваліфікаційної та галузевої структури.

2. Відтворення грошових ресурсів — це відносно відокремлена сфера відносин з утворення, купівлі, продажу та розміщення вільних грошових коштів, а також регулювання потоків цих грошових коштів відповідно до змін попиту та пропозиції.

Основними джерелами формування грошових ресурсів регіону є державний та місцеві бюджети, підприємства та організації різних форм власності, фінансові установи, населення, а також іноземний капітал.

3. Інвестиційний цикл відтворення в регіоні відображає процес збільшення основної частини виробничого потенціалу – капіталу.

З макроекономічної точки зору він являє собою процес перетворення заощаджень на заощадження та інвестиції. На мікроекономічному рівні це взаємодія проектно-вишукувальних робіт, підрядних робіт, а також обсяг і структура інвестицій.

Цей кругообіг забезпечує накопичення та перерозподіл вільних коштів для фінансування інвестицій. Відтворювальний інвестиційний цикл тісно пов'язаний з відтворенням основного капіталу та фінансово-кредитних ресурсів. Проектування інвестиційного процесу багато в чому залежить від співвідношення попиту на фінансово-кредитні ресурси та їх пропозиції, економічних механізмів регулювання інвестиційної діяльності та створення ринкових структур, що сприяють реалізації регіональної інвестиційної політики.

4. Відтворення виробничих послуг. Надання виробничих послуг здійснюється галузями виробничої інфраструктури, до складу яких входять транспорт усіх видів, зв'язок і послуги зв'язку, а також організації, що займаються просуванням товарів і послуг від виробника до споживача.

Специфіка сфери послуг «Доставка з виробництва» полягає в цій нерухомості, тобто зустрічі з місцем і часом їх виробництва та її споживанням. Закономірний розподіл цих послуг для інтеграції в особливий відтворювальний цикл у рамках регіональної економіки[4].

5. Відтворення природних ресурсів. Цей блок включає участь в економічному кругообігу та використання всіх природних ресурсів: землі, лісів, води, повітря, надр.

Стосовно надр участь у господарському кругообігу означає розвідку родовищ корисних копалин, підготовку їх до використання, видобуток і

пов'язані з цим роботи з відновленням ушкоджених природним шляхом зв'язків _

Опишемо зв'язки і частки регіонального відтворення в окремих його фазах, таких як виробництво, розподіл, обмін і споживання продуктів і ресурсів.

1. Зв'язки виробничого процесу. Виробнича фаза відіграє велику роль у регіональному відтворювальному процесі. Він визначає форми та тип зв'язків фінансових, грошових, робочих та _ інформаційних технологій для розподілу, обміну та споживання.

Процес виробництва товарів і послуг є основою як національної, так і регіональної економіки і визначає основні параметри регіонального відтворювального процесу в цілому. Об'єктивне відображення та постобробка. Модель Виробничий процес у регіоні включає попередній аналіз факторів, що визначають динаміку виробництва в окремих галузях економіки регіону, а також вибір типу регіональної виробничої функції.

Виробнича функція одного регіону формалізована Зв'язок представлення _ _ результатів і факторів суспільного виробництва в регіоні [5].

Зараз важливу роль у розвитку регіонального виробництва відіграє малий бізнес. Малі підприємства в ряді галузей досить ефективні. В умовах обмежених інвестиційних ресурсів при створенні малого бізнесу перевагу слід надавати менш капіталомістким галузям, беручи до уваги наявність місцевої сировини, наявність і місткість місцевого ринку, а також брати до уваги рівень транспортної спроможності Виробництво [6].

2. Розподільний процес у регіоні означає визначення часток розподілу створення вартості для різних потреб, а також руху фінансових і матеріальних потоків, що виникають між суб'єктами регіональної економічної системи.

Слід виділити два взаємопов'язані аспекти регіональних розподільчих зв'язків: розподіл створеної в регіоні чистої продукції; Розподіл державних доходів країни на регіон.

3. Під процесом обміну в регіоні розуміється обмін продукцією та ресурсами як усередині регіону, так і з іншими регіонами країни, а також за кордоном.

Тут слід виділити дві відносно самостійні підсистеми: сферу обігу предметів споживання і сферу обігу засобів виробництва.

У сучасних умовах розширюються межі сфери обміну споживчих товарів, оскільки, крім товарів, до сфери обігу входять усі види послуг, житло, сфера послуг тощо.

Зона обігу споживчих товарів неоднорідна і повинна розглядатися з урахуванням специфіки різних товарних груп. Серед них: товари народного споживання (в основному харчові), товари середнього терміну служби і, нарешті, технічно складні товари тривалого користування. Ресурси в зону обігу потрапляють як за рахунок утворених внутрішньообласних виробництв (тобто підприємств і організацій усіх форм власності регіону), так і за рахунок міжрайонних поставок.

можливості місцевого виробництва, тип розвитку ринку та виробнича інфраструктура, що вартість суттєво впливає на збут. Тому питання виробництва, розподілу, обміну та споживання слід розглядати в органічній єдності та взаємодії.

Об'єктами обігу засобів виробництва є виробники знарядь і предметів праці, а також численні споживачі з усіх галузей господарства. Специфіка сфери обігу засобів виробництва пов'язана з типом виробництва, технологічними і товарними формами взаємодії суб'єктів ринкових відносин. Головна особливість кругообігу засобів виробництва полягає в тому, що вони не виходять із процесу виробництва назавжди: вони залишають його як готовий продукт (або як готову послугу) і знову входять у новий процес виробництва як один із його елементів.

Оскільки жоден регіон не може задовольнити попит на засоби виробництва лише за рахунок внутрішнього виробництва, сферу обігу засобів виробництва слід розглядати як більш відкриту систему, ніж сферу обігу споживчих товарів. Ресурси в цій сфері в основному за рахунок активної міжрегіональної та міждержавної діяльності освічених зв'язків _

На відміну від товарообігу сфера послуг більше прив'язана до території, оскільки більшість товарів виробляється безпосередньо в районах споживання, що зводить до мінімуму можливі зв'язки між районами.

4. Зв'язки та залежності у сфері споживання. Сфера споживання регіону має свої особливості, оскільки в кожному регіоні, в кожному регіоні, крім загальних факторів, що впливають на формування потреб населення всіх регіонів країни, пов'язані також фактори регіонального характеру при цьому природно-кліматичні, національні та етнографічні фактори.

До економічних факторів, що визначають тип району споживання, відносяться рівень розвитку, мистецтво розподілу та внутрішньорегіонального перерозподілу, рівень виробництва _ _ реальний дохід на душу населення, обсяг заощаджень та інвестицій, обсяг товарів в обігу, рівень життя. населення.

Характер і ступінь впливу кожного з цих факторів залежить від економічної політики органів влади.

До регіональних факторів, що визначають тип сектору споживання, відносяться: галузева структура виробництва, розміщення населення в регіоні, доходна і вікова структура населення, рівень грошових доходів на душу населення, культурно-освітній рівень населення. Населення, регіональні відмінності цін на товари і послуги, природно-кліматичні, національні умови регіону, історичні та етнографічні традиції споживання.

Регіональний економічний простір — це відносно замкнута територіальна система, що має однорідну структуру економічних відносин, які формуються на основі єдиних правил їх регулювання і розвиваються на території, яка не має внутрішніх економічних кордонів для руху робочої сили,

капіталу. і товарів і послуг. У своїй діяльності підприємства і домогосподарства повинні керуватися виключно законами і загальними правилами ринкових відносин у всій країні.

Цей підхід є новим для нашої країни. На території нашої країни протягом багатьох років, десятиліть і навіть століть використовувалася інша парадигма взаємовідносин господарюючих суб'єктів, яка базувалася не на вільному виборі поведінки, а на заздалегідь визначеній і жорсткій залежності між виробництвом і споживанням. продукт [7].

Основними засадами формування раціонального економічного простору, крім загальних засад соціальної політики, спрямованої на встановлення гарантованих мінімальних розмірів оплати праці, пенсій, допомог та інших виплат, а також індексації доходів населення, є: наявність єдиної фінансової політики з чітким зсувом вправо на користь органів місцевого самоврядування; Схожість ринкової інфраструктури, наявність розвинутих транспортних та інформаційних комунікацій та єдиної системи статистики та стандартизації; Централізоване регулювання розвитку регіонального економічного простору шляхом цільового інвестування, надання дотацій, субсидій і трансфертів, особливо для підтримки постраждалих від стихійних лих та кризових територій [8].

Розглянувши сутність і зміст регіону як об'єкта управління, вважаємо за необхідне розглянути особливості системного підходу до управління соціально-економічним розвитком регіону. Цьому присвячений наступний розділ цієї роботи.

1.2. Основні ознаки системного підходу до управління соціально-економічним розвитком регіонів

У вирішенні завдань соціально-економічного розвитку регіону важливо виходити з оцінки якості внутрішньорегіональних зв'язків і відносин. Це передбачає необхідність вивчення, опрацювання та обґрунтування напрямів і

тенденцій соціально-економічного розвитку регіонів у зв'язку з двома основними рівнями господарювання: на мікрорівні (рівень підприємств і організацій, міст і районів) і на мезорівні. рівень рівня (рівень держав) [9].

Реалізація такого завдання можлива лише на основі комплексного використання важливих положень системного підходу. Як відомо, ідея такого підходу передбачає необхідність вивчення цілого комплексу структурно складних об'єктів і процесів з тим, щоб досягти виявлення суттєвих зв'язків і відношень, які знаходять __ як і всередині розглянутої структури. як і в його залежності від зовнішнього середовища. Система розглядається як сукупність взаємозв'язаних і взаємопов'язаних елементів, що утворюють складне ціле з інтегративними властивостями [10].

Кожен регіон є складною соціально-економічною системою, в якій виникає і функціонує, а також розвинена багатовимірною цілісністю зв'язків і залежностей між організаціями, компаніями, установами, населенням, соціальними групами, державними органами. Від цього залежить стан і розвиток при цьому зв'язків, взаємовідносин і взаємодій багато в чому залежить ступінь позитивності тих чи інших регіональних соціально-економічних процесів [11].

В умовах сучасних соціально-економічних перетворень регіон виступає як найважливіший управлінський об'єкт, оскільки ця ланка народногосподарського комплексу має більшою мірою всі сутнісні ознаки системи, насамперед властивості єдності, цілісності, взаємопов'язаності. , взаємозалежність всього, що є в конкретному є. територіальний простір.

Методологічною основою формування відповідних конкретних дій, спрямованих на позитивні, взаємопов'язані перетворення, слід вважати системний підхід до соціально-економічних комплексів, які репрезентує регіон. Системний підхід фактично став науковою основою управління, регулювання, реорганізації, реструктуризації, реформування, розвитку та вдосконалення соціально-економічних систем, пов'язаних із досягненням цілей. При цьому основним завданням системного підходу є створення

необхідних умов для системно організованого соціально-економічного середовища з урахуванням зовнішнього середовища для здійснення певних видів діяльності в окремих сферах і реалізації розроблених цільові програми [12].

Системний регіональний розвиток передбачає проведення обґрунтованих і чітко організованих перетворень, зокрема: досягнення структурної збалансованості; Створення відсутніх зв'язків (деталей, елементів), їх розбирання і перегрупування, усунення більш непотрібних і (або) більш заважаючих зв'язків; Усунення деструктивності окремих елементів; стимулювання внутрішньорегіональних та міжрегіональних зв'язків; впровадження інтеграційних процесів; досягнення одного мультиплікаційного ефекту; соціальна спрямованість перетворень.

Вивчаючи регіональні проблеми та обґрунтовуючи можливі шляхи регіонального розвитку, слід враховувати той важливий факт, що регіони, які являють собою взаємопов'язані ланки в національній економічній системі, суттєво відрізняються один від одного. Ці відмінності полягають у географічному положенні, розмірі займаної території, природно-кліматичних умовах, економічному потенціалі, рівні розвитку промислового та аграрного секторів, рівні виробничої та соціальної інфраструктури, кількості підприємств і організацій, населення та його робочої сили, а також структура власності, податковий потенціал, науково-практична техніка, структури законодавчої та виконавчої влади тощо. У зв'язку з цим існує певна специфіка стану, функціонування та розвитку окремих регіонів.

Ці об'єктивно існуючі відмінності, а також деякі результати перетворень, що відбуваються в країні, призвели до стрімкого зростання міжрегіональних диспропорцій. Порівняльний аналіз соціально-економічного розвитку регіонів свідчить про тенденцію до посилення диференціації. Це пов'язано, перш за все, з неоднорідністю економічного простору країни і відповідно різними можливостями адаптації до ринкових умов [13].

Зараз перевагу мають насамперед регіони, які експортують продукцію. Для багатьох інших регіонів перехід до ринкової економіки пов'язаний з великими труднощами, що підтверджує щоденна практика функціонування та адаптації регіонів до сучасних умов.

У результаті нині сформувалося кілька груп регіонів з якісно різними економічними та соціальними умовами. Одну групу складають добре розвинені регіони з відносно високим рівнем виробництва і життя людей. Іншу велику групу становлять регіони із середнім економічним потенціалом і добробутом населення. При цьому значну частину складають так звані «проблемні регіони» - з низьким рівнем соціально-економічного розвитку, серед яких виділяються неблагополучні та відсталі регіони. Водночас до депресивних регіонів експерти відносять ті регіони, які перебувають у глибокій економічній кризі, яка проявляється у спаді виробництва навіть у традиційних галузях їх спеціалізації, або тривалий час перебувають у періоді стагнації та потребують докорінної структурної перебудови, оновлення та диверсифікації виробництва. Депресивний регіон характеризується значними внутрішніми диспропорціями в економіці, висотою безробіття та наявністю у людей вичерпаних потужностей, дефіцитом або слабшим станом галузей, здатних забезпечити майбутній прогрес.

Деякі облдержадміністрації бачать вихід зі скрути у нарощуванні виробничого потенціалу та збільшенні обсягів промислового виробництва. Однак цей процес не можна оцінити як однозначно позитивний, особливо якщо він здійснюється без урахування реального ринкового попиту на відповідну продукцію. Бездумний «розвиток продуктивних сил» уже призвів до порушення законів територіального розвитку.

Відомо, що навіть з найкращих намірів багато робилося і робиться, часто на шкоду розвитку територій. Тому так необхідно чіткіше проводити політику розвитку територій і здійснювати її відповідно до змісту цього розвитку та існуючих політичних, організаційних, матеріально-фінансових рамок, не виключаючи практики державної «підтримки» можливостей держави та

регіонів. У зв'язку з цим доцільно, щоб державна економічна політика не базувалася на встановленні єдиних фінансово-економічних правил для всіх регіонів і підтримці регіонів з політичних мотивів.

Необхідно змінити поширене на сьогодні розуміння регіональної політики як інструменту згладжування відмінностей у рівні розвитку регіонів насамперед за рахунок трансфертів на подолання позакондиційного бюджету, оскільки _ крім природної основи регіональна диференціація включає також фактори, пов'язані з на ефективність роботи обласних адміністрацій у сфері створення інституційних умов праці. Капітал, підприємницька енергія та управління процесами відтворення ресурсів розвитку[14].

Нині стає все більш очевидним, що для стримування зростання міжрегіональних відмінностей необхідно створити особливий механізм державного регулювання, інакше виникнуть деформації регіональної структури національної економіки.

На державному рівні важливо закріпити загальні інституційні рамкові умови, які сприяють розвитку регіональних ініціатив у сфері розвитку територіального потенціалу та покращення інституційного середовища.

Нині необхідний об'єктивний, науково обґрунтований підхід до побудови державної системи регулювання розвитку територій. Водночас міркування економістів видаються логічними, оскільки, по-перше, вони визнають необхідність урахування регіональної специфіки при розробці економічної, соціальної та фінансової політики держави; по-друге, відмова від надання регіонам індивідуальних переваг та припущення виправданих заходів державної підтримки різних типів регіонів зі спільними проблемами та подібними характеристиками соціально-економічного розвитку, які безпосередньо впливають на характер і результати економічної діяльності; по-третє, формування для кожного регіону економічного механізму, який охоплює всі сторони економічного розвитку і будується на основі національних принципів і законів, але виходячи з власних особливостей та

інтересів свого населення. Зважаючи на останній аспект, це завдання слід вважати пріоритетним для багатьох регіонів.

Як відомо, регіони можуть ставити різні цілі свого розвитку, які водночас можуть мати багатоваріантний характер. Проте само собою зрозумілим і логічним є те, що головною метою розвитку регіону має бути постійне підвищення якості життя населення. «Якість життя населення» – відносно нова, складна соціально-економічна категорія, яка потребує чіткого наукового вивчення та наочного оформлення. Якість життя населення слід розглядати як цілісне поняття, що комплексно характеризує рівень комфортності соціально-прибуткового середовища для життєдіяльності людини, рівень освіти, матеріального добробуту, соціального, психічного та фізичного здоров'я людини. Безумовно, однією з найважливіших складових якості життя населення є рівень матеріального добробуту, який визначається доходами населення, обсягом надання суспільних благ, що фінансуються з бюджету, рівнем купівельної спроможності населення. рівень споживання та структура споживчих витрат [15].

Показник якості життя населення, на нашу думку, можна розглядати в агрегованому вигляді як інтегральний показник семи коефіцієнтів, що відображають вплив найважливіших факторів: 1) загальний показник тривалості майбутнього життя; 2) освітній рівень; 3) рівень матеріального добробуту суспільства (складається із середньодушових показників: доходів населення, рівня витрат домогосподарств на соціальні потреби, валового регіонального продукту); 4) рівень і якість зайнятості населення; 5) ступінь задоволення потреб населення товарами та послугами; 6) показник забезпеченості житлом; 7) рівень громадської безпеки; 8) Рівень екологічного благополуччя.

При цьому слід враховувати критерії підвищення якості життя населення регіону: зростання доходів і платоспроможності жителів; збільшення тривалості життя людини; зростання рівня культури, освіти та

кваліфікації місцевого суспільства; Відповідність міжнародним стандартам сучасного громадського розвитку.

Досягнення головної стратегічної мети – помітного підвищення якості життя населення – сьогодні немислиме без комплексного підвищення конкурентоспроможності всього регіону. Це, у свою чергу, зумовлює об'єктивну необхідність створення ефективної структури регіональної економіки, що передбачає певні, часто значні, структурні зміни. Необхідність структурної реструктуризації зумовлена накопиченими за багато років інвестиціями, пов'язаними з усіма диспропорціями, дисбалансами, які не дозволяють повністю задовольнити ринковий попит [16].

Стосовно проблеми досягнення структурної рівноваги важливо пам'ятати, що під час спаду виробництва відбуваються певні структурні зміни. Ці зрушення мають різний масштаб і динаміку в різних регіонах країни, що пов'язано з особливостями територіального розміщення продуктивних сил і специфікою розвитку галузей матеріального виробництва.

Структурна перебудова економіки області може відбуватися в різних напрямках, зокрема:

- Трансформація сировинного виробництва на користь обробної промисловості;
- збільшення обсягів внутрішнього регіонального продукту та частки споживчих товарів і послуг у населення;
- Трансформація неефективних економічних інститутів (структур державної власності, сировинних і фінансових ринків, елементів місцевої інфраструктури) в інститути, що відповідають вимогам сучасної ринкової економіки.

Звісно, не слід протиставляти два можливі напрямки сучасного розвитку: перший – пріоритетний розвиток споживчих галузей, другий – пріоритетний розвиток високотехнологічних галузей без безпосереднього зв'язку їх із споживчим ринком. Зрозуміло, що і те, і інше є важливим і необхідним, оскільки це зумовлено життєвими потребами населення регіону.

Проте можна припустити, що суспільний прогрес визначатиметься швидкістю переходу до економічної моделі, зростання якої забезпечуватиметься швидшим розвитком обробної промисловості при збереженні інерційної динаміки в сировинному та енергетичному секторах. Випереджувальний розвиток обробної промисловості визначає, з одного боку, рівень інвестиційної активності та технологічного оновлення виробництва, з іншого – динаміку та структуру споживання населення, які, у свою чергу, формують і відтворюють соціальні фактори та мотивації. для підвищення ефективності суспільного виробництва. Таким чином, структурна перебудова економіки регіону потребує системного підходу і має відповідним чином управлятися [17].

При цьому основними взаємопов'язаними ознаками стану системного розвитку регіону є: стабільні внутрішні та зовнішні зв'язки; структурний підрозділ ; цілісність ; інтеграція ; баланс ; Ділова діяльність ; ефективне функціонування; соціальне призначення[18].

Розглянувши основні ознаки системного підходу до управління соціально-економічним розвитком регіону, вважаємо за необхідне розглянути методологічні аспекти цього управління. Цьому присвячений наступний розділ роботи.

1.3. Методика управління соціально-економічним розвитком регіонів.

Основним концептуальним положенням формування системи управління соціально-економічним розвитком регіону є використання методів системного підходу (з точки зору ресурсів і потенціалу) до функціонування різних сфер економіки та соціальної сфери. регіональної сфери та її пропорційно збалансований розвиток.

Стратегія управління розвитком конкретного регіону повинна передбачати вибір оптимальних шляхів соціально-економічного прогресу в

сучасних, іноді не зовсім сприятливих умовах, а також максимального підвищення конкурентоспроможності регіону [19].

Найактуальнішою проблемою є підвищення конкурентоспроможності регіону, що передбачає підвищення конкурентних переваг як окремих компаній, галузей, територій, так і їх сукупності.

У загальному вигляді конкурентоспроможність регіону можна охарактеризувати як наявність, зміцнення, примноження та розвиток конкурентних переваг в умовах загострення динамічної міжрегіональної та міжнародної економічної конкуренції, де головну роль відіграють інновації, що забезпечують ринковий успіх, прогрес і вигідні позиції.

На нашу думку, підвищення конкурентоспроможності регіону може бути досягнуто шляхом впровадження таких основних елементів системи: Мобілізація регіонального потенціалу; здійснення більшої структурної перебудови; оновлення інновацій ; Висота інвестиційної привабливості; Створення умов для ведення бізнесу; Формування соціальної консолідації. Усі ці складові мають базуватися на відповідній правовій та інституційній базі та відображатися в стратегії розвитку регіону [20].

Ще одним важливим завданням управління розвитком регіону є створення сприятливого середовища для підвищення ділової активності різних суб'єктів господарювання. Це потребує формування рівних умов і правил поведінки учасників ринкових відносин, усунення невиправданих привілеїв, пом'якшення та подолання монополістичних тенденцій і водночас розширення заходів стимулювання впливу на розвиток підприємницької діяльності та підприємницької ініціативи [21].

Інноваційну діяльність слід розглядати як важливу складову системного соціально-економічного розвитку регіону. Механізм підвищення ефективності інноваційної діяльності передбачає, насамперед, інтенсифікацію науково-дослідних робіт у найбільш пріоритетних напрямках науково-технічного прогресу та ефективну реалізацію накопиченого інноваційного потенціалу за рахунок оперативного впровадження наукових розробок у різних сферах

діяльності. регіональна економіка із залученням приватного та акціонерного капіталу. Також необхідно розширювати інфраструктуру для інноваційної діяльності, підтримувати перспективні проекти з боку держави та вдосконалювати державні та регіональні програми інноваційного розвитку. Тому стоїть завдання забезпечити присутність інноваційної складової в діяльності практично всіх підприємств і організацій усієї регіональної економічної системи.

Розробка ефективного механізму підвищення інвестиційної активності в регіоні має передбачати заходи щодо регіональної підтримки інвестиційних проектів та формування їх ринку, розвиток системи венчурного інвестування в науково-технічній сфері, підтримку венчурних операцій з управління регіоном, розвиток інвестиційної інфраструктури тощо [22]

Іншим важливим елементом системи управління соціально-економічним розвитком регіону є спільна відповідальність регіональних і місцевих органів влади, населення та компаній, які працюють на певній території. Слід зазначити, що економіка регіону та бізнес-спільнота повинні нести відповідальність за збереження соціальної стабільності на відповідній території, оскільки вони насамперед зацікавлені в цій найважливішій передумові сприятливого бізнес-клімату.

Враховуючи вищезазначене, можна сконструювати основні цілі управління соціально-економічним розвитком регіону (рис. 1.1).

основний Цілі КОНТРОЛЬ соціально-економічний розвиток область					
Ефективний використовувати регіональний потенціал	розвиток Бізнес діяльність	виконання структурно Перебудова	Фінансова підтримка рівень Інноваційна сила	Безпека Соціальний Консолідація	Продуктивність інвестиції привабливість
Висота конкурентоспроможність область					
Фінансова підтримка якість життя Населення					

Рисунок 1.1 – Основні завдання управління соціально-економічним розвитком регіону

Наразі більшість експертів сходяться на думці про необхідність кардинальної зміни методів управління соціально-економічним розвитком регіонів. Непрофесіоналізм та недостатньо високий рівень лідерської та організаційної культури державних службовців значною мірою знижують їх відповідальність, ініціативу та підприємливість, що негативно позначається на якості життя громадян.

Тому серед різноманітних галузей знань особливе значення має соціальний менеджмент – управлінська галузь, яка готує майбутніх спеціалістів, які зможуть ефективно керувати певною сферою, враховуючи її специфіку, застосовувати методи сучасної науки та змінювати ситуацію якомога краще [23].

Предметом управління соціально-економічним розвитком регіону є економічна, соціальна та політична сфери. Таке управління слід розглядати не лише як засіб реалізації планів і програм соціально-економічного розвитку регіону, а й як засіб вирішення проблем не лише виживання, а й розвитку місцевої громади та створення найкращих умов життя населення [24].

Фахівці та службовці, які працюють в органах регіонального управління, повинні володіти методами та засобами, спрямованими на реалізацію не тільки функцій планування, керівництва, координації, контролю та мотивації,

а й функцій, вивчення яких ще триває в державних програмах підготовки вищих навчальних закладів . повною мірою представлені і муніципальні спеціалісти - менеджери. Ці функції включають:

- Управління проблемами (передбачення та виявлення проблем, аналіз та вивчення проблем, підготовка рішень, аналіз результатів рішень);
- правове та структурне регулювання (оновлення інституційного середовища);
- Культурний менеджмент (формування та впровадження найсучасніших культурних цінностей);
- Управління проблемними знаннями (збір і оновлення інформації, необхідної для виявлення та вирішення проблем).

Аналіз практики показує, що ці функції певною мірою виконує будь-яка існуюча система соціально-економічного управління, але робиться це недостатньо свідомо і без використання наукових методів. Навряд чи хтось бере участь у передбаченні та визначенні соціальних проблем, оскільки часто не вистачає ресурсів для вирішення нагальних проблем («усунення прогалин»). Як правило, проблеми виникають не внаслідок регулярних соціологічних опитувань населення, а спонтанно, особливо через листи населення, ЗМІ чи скарги. Оцінка та вибір найважливіших проблем, що вирішуються, часто відбувається в результаті лобіювання інтересів різних політичних груп, партій і рухів. Прийняття рішень і підготовка відповідних програм зазвичай відбуваються без глибокого наукового дослідження. Рідко проводиться аналіз результатів влучних рішень, що призводить до частого повторення одних і тих же помилок [25].

Такі недоліки позначаються не лише на функціях вирішення соціальних проблем, а й на інших функціях соціально-економічного управління, зазначених вище. Усунення цих недоліків має призвести до вдосконалення системи соціального управління та підвищення її ефективності.

Для цього можна використовувати два методи: метод функціональної діагностики та метод реінжинірингу, заснований на створенні так званих «мозкових центрів».

Перший спосіб (табл. 1.1) полягає у проведенні дослідження діючої системи соціального управління з метою виявлення недоліків у виконанні функцій управління, підготовки та реалізації програми заходів щодо їх удосконалення. Спосіб складається з трьох етапів. На першому етапі для кожної із зазначених вище функцій управління визначається, хто і як їх виконуватиме, тобто структурні підрозділи поточної системи управління та конкретні люди, які фактично виконують функції управління (формально чи неформально). визначено та описано процедури їх виконання. Другим кроком є виявлення дефектів, які впливають на якість цих функцій. На третьому етапі для кожної функції розробляються конкретні пропозиції щодо вдосконалення. Реалізація заходів або робочих програм, створених на основі пропозицій щодо вдосконалення виконання функцій управління, має призвести до підвищення ефективності діючої системи соціального управління.

Таблиця 1.1

Етапи впровадження методу функціональної діагностики

Функціональна діагностика метод	
Перший етап	Розподіл функцій управління Визначення структури кафедри Так Специфічний Люди, які Власне кажучи виконувати особливості КОНТРОЛЬ. опис Праці виконання особливості
друге етап	визначення дефекти, Що щоб зменшити якість провідний особливості
По-третє етап	Підготовка Специфічний Пропозиції відносно поліпшення кожен особливості КОНТРОЛЬ. Компіляція програми Події відносно поліпшення виконання особливості КОНТРОЛЬ впровадження розроблений події, Продуктивність Фінансова підтримка Ефективність поточний системи Соціальний КОНТРОЛЬ

The метод підключений с поступово поліпшення системи Соціальний КОНТРОЛЬ. на The перетворення останній може здійснюється надто повільно, має вплинути на якість прийнятих рішень і нарешті, на рівень життя місцевого населення спільноти [26].

Другий спосіб (табл. 1.2) більш радикальний за своєю суттю і пов'язаний з створення в в межах системи Соціальний КОНТРОЛЬ зокрема

"Мозковий центр" хто забезпечує сталий розвиток суспільства. Річ у тім, Що багато особливості Соціальний КОНТРОЛЬ, зокрема особливості КОНТРОЛЬ проблеми, Є напівлатентний, Є. здійснюються недостатньо реалізовані, що призводить до необхідності їх легалізації та реалізації професійний База. для The в структура системи КОНТРОЛЬ область мати бути передбачено зокрема відділи, котрий виконувати зазначено особливості. Дано значний Специфічний вага не традиційний особливості Соціальний КОНТРОЛЬ, доцільний збирати або особливості Так актуальні їх Фахівці «під одним дахом». Фактично це означає, що в сучасній структурі Регіональні органи влади повинні мати спеціальний орган («мозок»)центр"), відповідальний ззаду її постійний розвиток.

Таблиця 1.2

Структура «Мозок центр" Так особливості це найголовніше групи

групи	особливості
1	2
група визнання проблеми	Безперервно спостереження ззаду все Тенденції в зовнішнє і внутрішнє середовище. Збір і аналіз інформації
експерт група	класифікація Так Систематизація Відстеження проблем Рух проблеми
Юридична група Ставлення	Підготовка Так вступ в дію новий нормативний дії переслідування Так скасування застарілий нормативний Документи

група структурно Ставлення	Проектування та впровадження нової структури кафедри. Розробка пропозицій щодо вдосконалення діючої системи Соціальний КОНТРОЛЬ
група с формиції Так Запит - Драйв новий культурний Цінності	формування системи Цінності Населення узагальнення Інтереси Так цільовий інсталяції Населення
група КОНТРОЛЬ інноваційні сть	Вивчення Так узагальнення новий винаходи, відкриття, Технології та ін Впровадження найефінноваційний Проекти
група Я буду регулювати - ції надрегіональний -Перевірити стосунки	установка Так законодавчий Ставлення міжрегіональні відносини розвиток договорів, угод, альянсів Так Асоціації с Інший Регіони для Рішення загалом проблеми
Фінансово бюджет група	КОНТРОЛЬ місцевий бюджет Безпека фінансово Джерела бюджет
група КОНТРОЛЬ	КОНТРОЛЬ ззаду впровадження Комплекс програми розвиток Аналіз результатів виконання програми. Порівняння досягнуто Результати с очікуваний
Група обслуговування Банк проблеміх Знати	Накопичення вхідного інформаційного забезпечення інформації все зацікавлений кафедри

Група правового регулювання готує та впроваджує нові нормативно-правові акти та інші нормативно-правові акти, що діють у місцевій громаді. Він також скасовує застарілі правила.

Група структурного регулювання проектує та впроваджує нові структурні підрозділи системи соціального управління та розробляє пропозиції щодо вдосконалення існуючих.

Група формування та реалізації актуальних культурних цінностей займається формуванням системи цінностей населення, їх інтересів і цілей.

Група менеджменту інновацій представляє нові винаходи, відкриття, технології тощо.

Група з регулювання міжрегіональних відносин заснована на визначенні та законодавстві спеціалізоване регулювання міжрегіональних зв'язків через договори, угоди, що дає можливість (у разі необхідності) об'єднати ресурси кількох регіонів для вирішення спільних завдань.

Фінансово-бюджетна група розпоряджається бюджетом місцевого муніципалітету та вирішує питання, пов'язані з фінансуванням його завдань. Група моніторингу виконання програм та аналізу результатів реалізації контролює хід виконання комплексних програм і порівнює досягнуті результати з очікуваними, що дозволяє накопичувати позитивний досвід вирішення проблем і фіксувати його в базі проблемних знань.

Група ведення проблемної бази знань збирає всю отриману інформацію про проблеми, що вирішуються, і надає її всім зацікавленим підрозділам системи соціального управління.

Крім того, доцільно включити до складу мозкового центру групу аналізу та дослідження регіональних проблем, групу планування та розробки комплексних проблем.

вирішувати складні, постійно виникають соціальні, економічні, політичні та інші проблеми, тобто створення таких центрів стосується лише великих регіонів[27].

Удосконалення управління регіоном має бути не спорадичним, а постійним. Це означає, що в структурах системи соціального управління мають бути створені постійно діючі відділи (відділи вдосконалення соціального управління). Основними завданнями таких підрозділів має стати підготовка та реалізація заходів щодо вдосконалення існуючої системи управління.

Основними завданнями успішного розвитку таких практичних методів управління є уточнення та уточнення концепції професійної підготовки, а

також визначення вимог, які сучасна управлінська практика ставить до особистості менеджера.

Тому нині необхідні теоретичні та науково-практичні передумови для широкого розповсюдження робіт з удосконалення управління соціально-економічним розвитком регіонів та реалізації відповідних планів і програм, що потребує не лише залучення регіонального керівництва, а й підтримка державних органів [28].

Розглянувши теоретичні основи управління соціально-економічним розвитком регіону, вважаємо за необхідне дослідити особливості організації управління соціально-економічними процесами в регіоні. Цьому присвячений наступний розділ випускної кваліфікаційної роботи.

Висновки до Розділу 1

У першому розділі було проаналізовано поняття адміністративних об'єктів. Зазначається, що регіональний економічний район – це відносно замкнута територіальна система, яка має однорідну мережу економічних зв'язків, що формуються на основі єдиних правил їх регулювання та розвиваються на території, яка не має внутрішніх економічних кордонів для свободи пересування людей. має працю, капітал, товари та послуги. У своїй діяльності підприємства і домогосподарства повинні керуватися виключно законами і загальними правилами ринкових відносин у всій країні.

Цей підхід є новим для нашої країни. На території нашої країни протягом багатьох років, десятиліть і навіть століть використовувалася інша парадигма відносин між господарюючими суб'єктами, яка базувалася не на вільному виборі поведінки, а на заздалегідь визначеній і жорсткій залежності між виробництвом і споживанням продукту.

Також виділено основні характеристики одного системного підходу до управління соціально-економічним розвитком регіонів. Це включало розвиток споживчих галузей як перший пріоритет і розвиток високотехнологічних галузей як другий пріоритет, без прямого прив'язування їх до споживчого ринку. Зрозуміло, що і те, і інше є важливим і необхідним, оскільки це зумовлено життєвими потребами населення регіону. Проте можна припустити, що суспільний прогрес визначатиметься швидкістю переходу до економічної моделі, зростання якої забезпечуватиметься швидшим розвитком обробної промисловості при збереженні інерційної динаміки в сировинному та енергетичному секторах. Випереджувальний розвиток обробної промисловості визначає, з одного боку, рівень інвестиційної активності та технологічного оновлення виробництва, з іншого – динаміку та структуру споживання населення, які, у свою чергу, формують і відтворюють соціальні фактори та мотивації. для підвищення ефективності суспільного виробництва.

Тому реструктуризація регіональної економіки потребує системного підходу і повинна здійснюватися відповідним чином.

Також враховано методику контролю за соціально-економічним розвитком регіонів.

РОЗДІЛ 2

ІНСТРУКЦІЯ З УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ В РЕГІОНАХ

2.1. Аналіз та дослідження соціально-економічного розвитку Покровського району

Покровський район розташований на заході Донецької області протяжністю 64 км на схід і 40 км з півночі на південь. Площа району становить 131,6 тис. га. На території області в 98 населених пунктах проживає 400 тис. осіб 44 національностей - українці (80%), росіяни, білоруси, євреї, греки, татари, німці, азербайджанці та інші.

У районі 17 сільських та 3 сільські ради.

Центр кола - місто Покровськ. Відстань від центру області до Донецька 65 км. На території району функціонує 31 фермерське господарство на площі 105,3 тис. га, 81 сільгосптовариство, 5 пайових товариств, 4 сільгоспмайстерні. Для господарств населення відведено 12,9 га землі.

Економічна характеристика регіону базується на сукупності кількох характеристик: валового регіонального продукту (ВРП); індекс ВРП; ВРП на душу населення; індекс ВРП на душу населення; структура ВРП; обсяг промислового виробництва; індекс промислового виробництва; обсяг споживчого сектора економіки; індекси споживчого сектора економіки; рівень інвестицій в основний капітал; індекс інвестицій в основний капітал; інвестиції на душу населення; індекс інвестицій на душу населення; Структура інвестицій в основний капітал

У табл. На рис. 1.1 наведено структуру доходів бюджету Покровського району

Таблиця 2.1 - структура дохід Покровський район

Прізвище дохід відповідно бюджетКласифікації	2019 рік		2020 рік		2021 рік		2022 рік	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
податок Прибуття:	3566,1	98.3	4334,3	98,8	4088,1	90.1	3836,6	98,9
У цьому номер:								
податки на доходи, прибуток, збільшити ринку вартість, с дохід фізично Людина	2305,7	63.6	2454,6	56,0	2426,9	58.8	2384,8	61.5
Знайомтесь на зокрема використовувати природно ресурси	1246,8	34.4	1868,6	42.6	1650,6	40,0	1445,8	37.3
в кл. _ платити ззаду країна	690,8	18.9	1137,9	25.9	688.2	16.7	244.7	6.3
Вітчизняний Керувати на Продукт, ТакПослуги	12.6	0,2	11.1	0,2	10.6	0,3	6.0	0,1
Не оподатковується дозвіл	60.6	1.7	51.3	1.2	36.2	0,9	40.9	1.1
разом дохід	3626,7	100,0	4385,6	100,0	4124,3	100,0	3877,5	100,0

Як видно з табл. 2.1 Основними податками дохідної частини бюджету є податки на доходи, прибуток, приріст ринкової вартості, на доходи фізичних осіб та збір за спеціальне використання природних ресурсів.

Виконання загального фонду дохідної частини районного бюджету у 2019 році склало 123% затвердженого плану та 111,3% плану з урахуванням змін. У 2020 році – 158% від затвердженого плану та 102,3% від плану з урахуванням змін. У 2021 році – 104,6% до затвердженого плану та 101,7% до плану з урахуванням змін. У 2022 році – 102,1% затвердженого плану та 100,5% плану з урахуванням змін.

Таблиця 2.2

Виконання загального фонду дохідної частини Бюджет, %

Опис доходів згідно бюджет Класифікації	Крапка			
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
бюджет Покровської з власних доходів – до затв планувати;	123,0			
- до плану з урахуванням змін	111.3	158,0	104.6	102.1
		102.3	101.7	100,5
бюджет район	47.6	78.1	76.2	72.1

Про взаємну заборгованість підприємств та організацій Покровського району по погашенню, зменшенню заборгованості перед домогосподарствами, заставне фінансування видатків з місцевого бюджету та погашення заборгованості населення за комунальні послуги району, видачу та обіг векселів заг. здійснюється фінансовим управлінням району на підставі положення, затвердженого розпорядженням голови райдержадміністрації.

Виконання дохідної частини бюджету сільської та селищної рад у 2019 році склало 47,6% районного бюджету. Причиною невідповідності є заборгованість із податку на прибуток у країні та розрахункових

домогосподарствах районних компаній через заборгованість із заробітної плати та плати за землю. Всього до бюджету ради не надійшло 152,1 тис. грн.

У 2020 році недовиконання доходів бюджету склало 6 МО або 28,6% районного бюджету. Причиною невиконання дохідної частини міських бюджетів стала заборгованість по платежах до бюджету по фіксованому сільськогосподарському податку, внаслідок чого протягом року недоотримано 102,1 тис. грн.

У 2021 році 16 муніципалітетів мають або . 76,2% домогосподарств Ваша частка доходів не досягнула Район _ Невиконання доходів бюджету відбулося через заборгованість зі сплати фіксованого сільськогосподарського податку. Недораховано до бюджетів рад 199,6 тис. грн.

Найбільшу частину доходів бюджету складають податки з доходів громадян.

Ще одне важливе джерело доходів – плата за землю.

Із 16 видів місцевих податків і зборів 5 видів запроваджено в районі рішеннями органів місцевого самоврядування (комунальний збір, збір за паркування транспортних засобів, ринковий збір, видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі, збір за видачу ордеру на арешт).). .

Незважаючи на загальне виконання та перевиконання надходжень до бюджету, деякі планові показники не виконано.

У табл. На рис. 2.3 наведено структуру видатків Покровського району.

Основними напрямками видатків є витрати на утримання органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів, освіти та культури.

Таблиця 2.3 – Структура видатків Покровського району, тис. грн.

Прізвище Витрати згідно бюджетКласифікації	2019 рік		2020 рік		2021 рік		2022 рік	
	тис грн.	%	тис грн.	%	тис грн.	%	тис . грн.	%
Загалом фонд								
1. органів місцевий Самоврядування	309.4	3.7	432,8	5.0	697,0	4.7	278.2	1.1
2. Звинувачення діяльність	111.8	1.2	106.8	1.2	155,0	1.0	198,0	0,8
3. Навчання	2915,5	32,0	4000,6	47.6	9666,8	64.9	10153,9	42.2
4. Безпека Здоров'я	579.2	6.3	776.3	8.9	991,8	6.6	1009.3	4.2
5. Соціальний захист соцБезпека	411,0	4.5	663.3	7.6	840,0	6.6	2348,4	9.7
6. Культура	345.7	3.8	326.6	3.7	370.4	2.5	560.1	2.3
7. кінотеатр	22	0,2	34.4	0,4	31.0	0,2	22.1	-
8-й. Фізично Культура І спорт	27	0,3	38.4	0,4	50	0,3	100.2	0,4
9. Житлово-комунальне господарство Сільське господарство	42	0,5	87.2	1.0	75.3	0,5	346,9	1.4
10. Запчастина фонд	-	-	27	-	63	0,4	-	-
одинадцять. Інший Вартість	363,6	4.0	563,8	6.4	-	-	534.4	2.2
12 програми	-	-	-	-	247.7	1.6	198,5	0,8
13. субсидія на фінансування Субсидії Переваги.	330.2	3.6	324.8	3.7	1452.3	9.7	8079,1	33.6
Загалом	5457,4	60,0	7382,2	84.6	14577,3	97,8	23828,8	99,0
Особливо фонд	3642,6	40,0	298.1	15.4	326,0	2.2	243.2	1.0
Загалом	9100,0	100,0	8730,8	100,0	14903,3	100,0	24072,0	100,0

Покровський район Місто Покровськ. Про промисловий комплекс міста можна сказати наступне. До його складу входять 19 підприємств, що представляють до 6 різних галузей промисловості: вугільна промисловість, металургійна промисловість (вогнетривка підгалузь), машинобудування та металообробка, харчова промисловість, легка промисловість та інші галузі. У галузі працює понад 17 тис. осіб. Рівень безробіття у 2020 році становив 2,49%, у 2021 році – 2,68%, у 2022 році – 3,5%.

Вугільна галузь представлена такими підприємствами: Вугільна компанія «Шахтоуправління «Покровське», ДП «Шахта «Родинська», виробниче гірничооб'єднання – Вугілля «Мирноградвугілля», ДП «Краснолиманська», ДП «Шахта «Центральна», Держ. Підприємство «Шахта» (видобуває вугілля класів К, ГЖО і Ж відповідно), Краснолиманська збагачувальна фабрика ЦЗФ.

Металургійна промисловість міста представлена підгалуззю вогнетривів, до складу якої входить Червоноармійський завод «Дінас», що спеціалізується на випуску вогнетривів: «Дінас» і «Циркон».

Машинобудування та металообробка представлені ВАТ «Завод «Електродвигатель», ВАТ «Машинобудівний завод», ВАТ «Завод технологічного устаткування» та ВАТ «Квант».

Легка промисловість міста Покровська представлена швейною фабрикою «Радуга», харчово-переробною – кондитерською фабрикою, ВАТ «Красноармійський хлібокомбінат», друкарнею – ТОВ «Покровська друкарня».

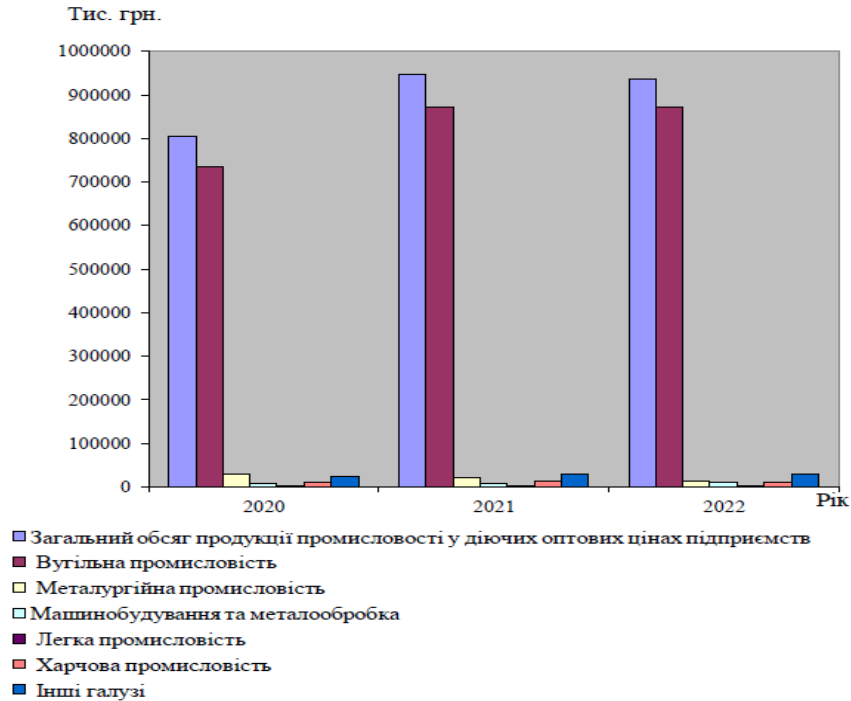
Обсяг промислового виробництва в діючих оптових цінах підприємств (див. табл. 2.4) у 2022 році становив 935,6 млн грн, що становить 96,8% у порівнянних цінах 2021 року та 98,8% на рівні 2020 року. У 2022 році в розрахунку на одну особу населення вироблено продукції на 11314 грн, що на 14 грн менше відповідного показника 2021 року, але на 0,2% більше ніж у 2020 році.

Таблиця 2.4 - обсяг Продукти Промисловість Переслідувати Покровська

Промисловість Промисловість	2020 рік рік	2021 рік рік	Абсо- Лютня Відхи- лення - нероб- ство	% До Папа - Серед- нійчт року	2022 рік рік	Абсо- Лютня Відхи- лення - нероб- ство	% До Папа - Серед- нійчт року
гроші промисловість, тисячі грн	736352,4	873515	137163	118,63	873089,3	-425,7	99,95
Металургійни й промисловість, тисячі грн	28254,9	20333	-7921,9	71,96	13519,7	-6813,3	66,49
машинобудува ння Так метал лікування, тисячігрн	6176	8620	2444	139,57	9338,2	718.2	108.3 3
світло промисловість, тисячігрн	536.7	821	284.3	152,97	39	-782	4.75
Їсти промисловість, тисячі грн	11361,9	13631	2269,1	119,97	10310,1	-3320,9	75,64
Інший Сектори промисловості, тисячі грн	22718,1	29157	6438,9	128,34	29324,2	167.2	100,5 7
Загалом, тисячі грн	805400	946077	140677	117,47	935620,5	-10457	98,89

Більш наочно ця динаміка виробництва показана на рис. 2.1.

- державних підприємств на 83,6%. Трапляються на 7 підприємствах
Обсяги відходів, в т.ч. більше сумарно на ВАТ «Швейна фабрика «Радуга» –
на 69,8% та ПАТ «Дінасовий завод» – на 39,9%.

промислового виробництва в м Покровська

Структуру промислового виробництва станом на 01.01.2023 р. за підприємствами м. Красноармійська наведено на рис. 2.2.

У галузевій структурі промислового виробництва міста найбільшу питому вагу займає вугілля – 93,3%. Тому падіння обсягів виробництва в місті на 3,2% на кінець 2022 року було зумовлене падінням обсягів на трьох підприємствах галузі.

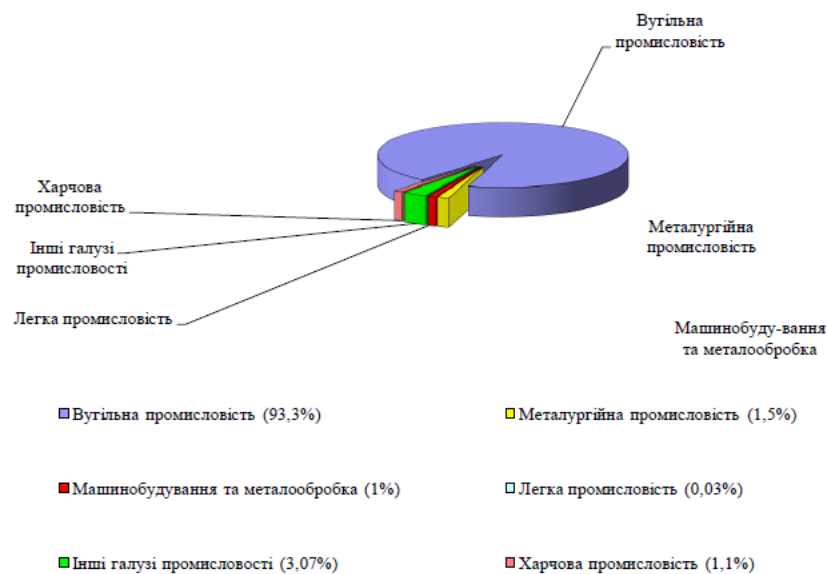

Рисунок 2.2 – Структура промислового виробництва м. Покровська

Так. На державному підприємстві «Краснолиманська вугільна компанія» обсяги виробництва впали на 4,3%, на Покровському рудоуправлінні — на 3,1%, на ТОВ «Донуглекон» — на 11,8%. Державна компанія «Родинська шахта» за цей рік стабільно збільшувала обсяги виробництва; За підсумками року обсяги зросли на 83,6% у порівнянних цінах.

Зазначимо, що обсяг видобутого готового вугілля у 2022 році склав 6150 тис. тонн, що на 1149 тис. і 1101 тонн або на 21,8% більше, ніж у 2020 році (5049 тис. тонн).

Видобуток сирого вугілля у 2022 році зріс на 849 тис. тонн або 11,3% (порівняно з 2021 роком) та на 992 тис. тонн або 13,5% (порівняно з 2020 роком) і склав 8332 тис. тонн.

Завдяки більш різноманітним рівням виробничої потужності, робототехніці, наявним запасам вугілля, компанії вугільної промисловості зробили різний внесок у загальний видобуток вугілля. Покровське шахтоуправління у 2022 році видобуло 4 616 тис. тонн сирого вугілля ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська» – 3 341 тис. тонн, ДП «Шахта «Родинська» – 375 тис. тонн (див. рис. 2.3).

Малюнок 2.3. – Діаграма розподілу видобутку сирого вугілля

Як видно з рис. 2.3, найбільша частина об'єму належить адміністрації шахти «Покровське». Такого результату вдалося досягти завдяки використанню сучасного вугледобувного обладнання (комплекси ЗКД-90, МВРО-2800, нові комбайни типу КСП-32, П-220, ЧПП-2М), високому професіоналізму робітників та інженерно-технічного персоналу тощо. зменшення аварій і простоїв.

За видобутим вугіллям у 2022 році розподіл наступний: Управління шахти «Покровське» – 3 999 000 тонн, ДП «Вугільна компанія «Карснолиманська» – 1 799 000 тонн, ДП «Шахта «Родинська» – 293 000 тонн, ТОВ «Донуглекон0» . 2.6)

Малюнок 2.4. – Структура розподілу готової вугільної продукції

Підприємство металургійного комплексу ПАТ «Дінасовий завод» у 2022 році виробило 77,1 тис. тонн продукції, у 2021 році – 54 тис. тонн. У 2022 році вироблено продукції фізично на 29,7% менше, ніж у 2021 році, у ціновому вимірі. Падіння обсягів виробництва склало 39,9%.

Дуже складна ситуація спостерігається в легкій промисловості. Єдина компанія в цій галузі приносить збитки. На ВАТ «Швейна фабрика «Радуга» допущено зниження обсягів промислового виробництва на 69,8%. Завод працює виключно з сировиною, яку надає замовник.

Серед підприємств харчової промисловості у 2022 році на ВАТ «Хлібкомбінат» можливе зниження обсягів виробництва на 14,3% за рахунок наявності в місті 7 приватних міні-пекарень та імпорту хлібобулочних виробів

з інших міст області. У 2022 році фінансовий результат цього підприємства склав 52,3 тис. грн. Збитки у 2021 році – 68,6 тис. грн. Збитки та у 2022 році – 66 тис. грн. З метою збільшення обсягів виробництва компанія постійно розробляє та впроваджує у виробництво нові види хлібобулочних та кондитерських виробів.

На цукерковій фабриці Результатом року стало зростання обсягів виробництва на 28,7%, але були і збитки. З метою підвищення конкурентоспроможності продукції, що випускається, підприємством розроблено низку заходів щодо покращення її якісних характеристик. збільшення обсягів виробництва в Гродовському районі - побудований цех чорного хліба.

Демографічна характеристика. За звітний період. У Покровському районі спостерігається скорочення населення. Причина скорочення – еміграція та негативний приріст населення. Природний приріст населення протягом усього періоду залишається від'ємним.

Найбільша щільність населення спостерігається в містах Покровськ, Мирноград і Родинський, де _ вона становить близько 10 осіб. За кв.м. м. Середня тривалість життя в Покровську перевищує цей показник у Покровському районі.

Характеристика рівня життя населення Покровського району представлена в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Характеристика рівня життя населення Покровського району

Індикатори	2020 рік Р.	2021 рік Р.	2022 рік Р.
Середньодушовий грошовий дохід за місяць, грн	7 232,6	7 275,7	10 804,2
Грошові витрати споживачів на душу населення, грн	6 180,9	5 798,7	8-й 049,1
частина Населення с дохід нижче для прожитку мінімум, %	18,8	13,2	11,3

Майдан Проживати Приміщення компанії на один мешканці, м ² -	22.6	23.5	24.6
---	------	------	------

Отже, проаналізувавши соціально-економічне становище Покровського району, можна зробити висновки про його сильні та слабкі сторони. Серед сильних сторін: вигідне географічне положення (не враховуючи військових дій); високорозвинене промислове виробництво; Близькість до основних залізничних та автомобільних транспортних вузлів; наявність кваліфікованої робочої сили; Розвивався науково-виробничий комплекс.

До слабких сторін належать: законодавча нестабільність, що ускладнює розробку середньо- та довгострокових планів і програм; складна демографічна ситуація; високе демографічне навантаження на працездатне населення; високий рівень пасажирів; високий знос виробничих потужностей; Невідповідність темпів розвитку виробничої структури супроводжуючій інфраструктурі.

Отже, основними факторами розвитку Покровського району є: вигідне географічне розташування, розвинена транспортна інфраструктура, високий кадровий потенціал та активність місцевої влади у розвитку економіки регіону. Основою розвитку Покровського району є розвиток діючих та заселення нових промислових підприємств, а також реалізація інвестиційних проектів зі створення інфраструктурних об'єктів.

2.2. Аналіз основних проблем соціально-економічного розвитку регіону

Основні переваги та проблеми соціального розвитку Покровського району зумовлені розташуванням Донецької області та тісно пов'язані між собою.

Соціальні переваги: доступ до ринку праці з вищим доходом і нижчим рівнем безробіття через доїзд на роботу; можливість використання міських соціальних об'єктів; постійний міграційний приплив населення.

Основні соціальні проблеми: значне відставання соціального розвитку регіону в розвитку міст; зростання бідності пенсіонерів; низька тривалість життя населення, особливо чоловіків.

Основні проблеми можна виділити в таких сферах соціально-економічного розвитку:

1. Виставлення рахунків;
2. Демографія;
3. Економіка;
4. Зайнятість і ринок праці;
5. Соціально-економічний статус домогосподарств;
6. Соціальна сфера;
7. Інтегральні показники.

1. Виставлення рахунків. Покровський район розташований у центрі населеної та освоєної частини країни та вирізняється своїм демографічним та розселенським потенціалом.

Сільська місцевість втрачає сільськогосподарські функції; Населення значною мірою залучене до трудової міграції і вже не проживає в сільській місцевості. Ця особливість регіону відображається і в показнику так званої «внутрішньої урбанізації». З кожним роком посилюється рекреаційна функція сільської місцевості, зростає частка сезонного та тимчасового населення.

2. Демографія. Гострі проблеми демографічного розвитку Покровського району пов'язані з високою смертністю населення. Незважаючи на майже дворазовий розрив значень сумарного коефіцієнта народжуваності для окремих міст області, рівень смертності визначає величину природного скорочення населення. Найбільш проблемними територіями є віддалені міські

райони та території, які за радянських часів не отримали значних інвестицій в економічний розвиток і тому не зазнали значного припливу молоді.

Середня тривалість життя, яка є важливим і точним показником стану здоров'я, якості населення та рівня життя, залишається низькою. Внаслідок зростання смертності збільшилася очікувана тривалість життя населення Покровського району впала з 69,5 років у 1991 році до 66,9 років у 2022 році. Зростаючі відмінності в очікуваній тривалості життя показують, що навіть найближче передмістя залишається на периферії та характеризується меншою рівень освіти та доходів, а також більш явно маргіналізований спосіб життя. Через збільшення надлишкової смертності чоловіків зросла Різниця в очікуваній тривалості життя чоловіків і жінок: 1989-1990 рр. Н. Розрив становив менше 11 років, а в 2022 році він становив більше 13 років.

Оскільки регіон тривалий час «підживлювався» міграцією, процес старіння тут менш виражений, а частка населення працездатного віку залишається на відносно високому рівні. (63,1%). Проте зниження частки дітей у віковій структурі населення є одним із найгірших у країні. Через вкрай низьку народжуваність лише 13,6% мешканців перебувають у працездатному віці.

3. Економічність. За валовим регіональним продуктом Покровський район є одним із регіонів-лідерів.

Через нерівномірність розвитку окремих галузей змінилася галузева структура галузі. Як у Покровську, так і в Покровському районі найбільше зміцнили свої позиції такі галузі промисловості, як харчова, виробництво будівельних матеріалів і певною мірою хімія. У структурі обробної промисловості харчова промисловість обігнала машинобудування і стала беззаперечним лідером, частка якої в 1,7 раза перевищує частку всіх галузей машинобудівного блоку. В цілому внесок галузі в економіку області залишається високим.

Інша традиційна галузь спеціалізації Покровського району – сільське господарство – поряд з промисловістю та наукою також зазнала великих втрат, у тому числі й територіальних. Відносно невеликою залишається частка аграрного сектору в економіці області (менше 4% у структурі ВРП і не більше 5% у структурі зайнятих). Сільське господарство, незважаючи на свою продуктивність, порівнянну з регіонами на півдні країни та на середньоєвропейському рівні за низкою показників (наприклад, надої молока), не витримує конкуренції за територіальні ресурси. Зменшуються площі сільського господарства, зокрема активно вилучаються території під житлову забудову.

4. Зайнятість і ринок праці. Економічні проблеми перехідного періоду також вплинули на ринок праці; зменшилась чисельність працівників у Покровському районі. Динаміка була дуже різною, найбільше падіння зафіксовано в основних галузях: у промисловості чисельність працівників скоротилася майже вдвічі, у науці та сфері наукових послуг – більш ніж на чверть. Водночас зайнятість у сфері послуг зросла приблизно на чверть. Оперативний розвиток сфери послуг Покровського району, особливо нових виробництв, відбувався як свого роду наздоганяючий розвиток, що дозволило наблизити економічну структуру регіону до Покровська. Проте частка зайнятих у промисловості району (24,7 %) все ще майже вдвічі вища, ніж у Покровську (13,6 %), а у сфері послуг — нижча, ніж у м. Покровську (63 % проти 74 %). 1 %) . .

У табл. У таблиці 2.6 наведено розподіл чисельності зайнятих в економіці за видами економічної діяльності у 2022 році.

Таблиця 2.6 - Розподіл чисельності зайнятих в економіці за видами економічної діяльності у 2022 році, %

Площа	сіль - ке Дома шне госп одар ство -тут	Відо - був на риболо вля - спритні сть	Побудо ваний - якість	торгів ля-так Щодня -вона- слуга	транс- порт і Підкл юченн я	опера- цій с Власні сть _ мім Власні сть	Освіт а _ Так	Прив іт - вауху -Рона
М. Покровська	0,3	12.2	12.1	24.6	6.9	16.6	6.2	5.0
Покровський Площа	4.8	21.7	7.3	19.0	8.0	11.5	6.9	6.2

Поїздка на роботу в місто стала способом життя багатьох людей. За різними оцінками, кількість жителів області, які працюють у Покровську, з урахуванням вторинної та неформальної зайнятості, вдвічі перевищує офіційну статистику.

5. Соціально-економічний статус домогосподарств. За рівнем номінальних доходів населення Покровський район є одним із лідерів і має значне відставання від інших регіонів країни.

За останні п'ять років реальні доходи населення Покровського району області зростали швидше, ніж самого Покровська. Завдяки цьому Покровський район міг би скоротити відстань до міста Покровськ у 1,7 рази (у 2016 році – у 2,8 рази). Проте розрив у доходах все ще залишається значним (у півтора рази на кінець 2021 року) і є основним стимулом для працездатного населення області орієнтуватися на Покровський ринок праці.

Завдяки перспективному збільшенню доходів домогосподарств рівень бідності може впасти до 10,6% у 2022 році; це нижче не лише середнього по країні (13,4%), а й Покровського – показника (12,6%). В регіоні зростання бідності зумовлене доходною поляризацією населення. Найбільш несприятлива ситуація для пенсіонерів: хоча середній розмір пенсії вище прожиткового мінімуму, це співвідношення гірше, ніж у переважній більшості регіонів країни. Становище пенсіонерів ускладнюється значними витратами

на оплату житлово-комунальних послуг через високий рівень благоустрою житла.

6. Соціальна сфера. Важливою перевагою Покровського району є відносно високий рівень розвитку охорони здоров'я та освіти.

Показником здоров'я населення може бути рівень дитячої смертності (8,0%), який хоч і перевищує показники економічно розвинутих країн, але значно нижчий за середній по країні (9,4%).

Захворюваність на активний туберкульоз також є однією з найнижчих в країні. Проте новою проблемою є стрімке зростання наркоманії та пов'язане з нею зростання захворюваності на ВІЛ/СНІД. За кількістю ВІЛ-інфікованих на 1 млн. населення Покровський район є одним із найпроблемніших регіонів України.

Хоча вищий рівень охорони здоров'я в Покровському районі області є менш розвиненим, це компенсується можливістю отримання спеціальних послуг у міських установах. Для громад регіону характерна значна різниця в рівні, якості та доступності медичної допомоги, що пов'язано з радянською матеріально-технічною базою охорони здоров'я та забезпеченістю медичним обладнанням. Найкраща ситуація у містах.

Як і в інших регіонах країни, зниження народжуваності та зменшення кількості дітей, особливо в сільській місцевості, призвело до перепрофілювання багатьох дошкільних закладів, мережа яких скоротилася на 45%. Але в останні роки. У зв'язку зі зростанням народжуваності дуже гостро постала проблема нестачі місць у дошкільних та шкільних закладах. У селах Покровського району цю проблему доповнює досить обмежена з радянських часів кількість шкіл.

7. Інтегральні показники. За індексом людського розвитку Покровський район посідає 31 місце серед регіонів країни; її показники ВРП на душу населення, довголіття та рівень освіти нижчі за середні по країні.

Неправильне розташування округу та занижена оцінка пов'язана з недоліками в методиці розрахунку ВРП, високою вартістю життя та заниженим освітнім показником, оскільки значна частина молоді області здобуває освіту саме в Покровську. Загалом, незважаючи на формальне входження до групи середніх ринкових регіонів, Покровський район має хороші перспективи розвитку завдяки високим темпам економічного зростання та підвищенню інвестиційної привабливості. Але проблеми бідності та маргіналізації значної частини населення гальмують соціальний розвиток

Визначивши основні проблеми розвитку Покровського району, вважаємо за необхідне визначити основні напрями покращення соціально-економічного розвитку цього регіону. Цьому присвячений наступний розділ цієї роботи.

Висновки до Розділу 2

У другому розділі проаналізовано стан соціально-економічного розвитку Покровського району. На основі проведеного аналізу зроблено висновки про сильні та слабкі сторони розвитку регіону. Серед сильних сторін: вигідне географічне положення (не враховуючи військових дій); високорозвинене промислове виробництво; Близькість до основних залізничних та автомобільних транспортних вузлів; наявність кваліфікованої робочої сили; Розвивався науково-виробничий комплекс.

До слабких сторін належать: законодавча нестабільність, що ускладнює розробку середньо- та довгострокових планів і програм; складна демографічна ситуація; високе демографічне навантаження на працездатне населення; високий рівень пасажирів; високий знос виробничих потужностей; Невідповідність темпів розвитку виробничої структури супроводжуючій інфраструктурі.

Отже, основними факторами розвитку Покровського району є: вигідне географічне розташування, розвинена транспортна інфраструктура, високий кадровий потенціал та активність місцевої влади у розвитку економіки регіону. Основою розвитку Покровського району є розвиток діючих та заселення нових промислових підприємств, а також реалізація інвестиційних проектів зі створення інфраструктурних об'єктів.

Також були розглянуті основні проблеми соціально-економічного розвитку Покровського району.

Зазначається, що основні проблеми можна виділити в таких сферах соціально-економічного розвитку:

1. Виставлення рахунків;
2. Демографія;
3. Економіка;

4. Зайнятість і ринок праці;
5. Соціально-економічний статус домогосподарств;
6. Соціальна сфера;
7. Інтегральні показники.

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ

3.1 Напрями вдосконалення соціально-економічного розвитку регіонів

Одним із найважливіших напрямів покращення соціально-економічного розвитку Покровського району є розробка стратегії розвитку до 2040 року.

Соціально-економічна стратегія розвитку та просування регіону — це спільно узгоджений комплекс соціальних, економічних, екологічних цілей і завдань (орієнтирів), а також методів їх досягнення, розробку та практичну реалізацію яких здійснює сама територіальна громада та органи самоврядування. При розробці та практичній реалізації соціально-економічної стратегії необхідно застосовувати програмно-орієнтований підхід, який дозволяє з найменшими витратами досягати поставлених цілей і кінцевих результатів, подолати роз'єднаність підрозділів і об'єднати інтереси.

Стратегія соціально-економічного розвитку Покровського району є комплексною системою цілей розвитку області як суб'єкта України із зазначенням завдань та засобів їх реалізації.

Метою стратегії є створення сприятливих умов життя, праці та відпочинку в регіоні та забезпечення таким чином гармонійного поєднання інтересів особи, суспільства та держави.

Стратегічними завданнями для досягнення поставлених стратегічних цілей є: створення умов для формування конкурентоспроможної, динамічної та високотехнологічної економіки, що забезпечує сталий економічний розвиток Покровського району, та на цій основі створення умов для підвищення рівня та якості життя населення. Населення.

Цільові показники, досягнення яких дозволяє повністю реалізувати стратегічну мету, представлені в таблиці. 3.1

Таблиця 3.1

Цільові показники, досягнення яких дозволяє повною мірою реалізувати стратегічну мету

Індикатори	2030 рік	2035 рік	2040 рік
1	2	3	4
створення Умови Фінансова підтримка рівень Так якість життя Населення			
Очікуваний Тривалість часу життя	65.7	66.2	66.3
У цьому номер			
чоловіки, Натовп років	59.1	59.6	60.7
жінки, кількість років	72.7	73.1	74.1
частина Населення с дохід нижче ззаду Розмір засоби до існування мінімум, v відсотків з загалом номер Населення	12.8	10.9	5.5
Висота справжній гроші дохід Населення, v відсотків до Етап 2021 року, %	50	150	250
коефіцієнт природно зростання Населення (На 1000 осіб), ppm	8.5	7.3	5U5
Загалом коефіцієнт плодючість (На 1000 осіб),ppm	9.0	9.7	10.5
Всього коефіцієнт смертність (На 1000 осіб), проміле	17.5	17	16
Швидкість міграції зростання (На 1000 осіб), ppm	7.8	8.4	9.0
індекс фізично обсяг Об'єм продаж роздрібна торгівля торгівля, v відсотків рівень 2021 рік	100	200	350
індекс фізично обсяг платний Послуги до населення v відсотків до рівень 2021 рік року	100	140	230
У цьому номер ззаду видів Послуги:			
- система Навчання	100	145	200
-медичний	100	170	220
-Заклади Культура	100	185	200
- заклади фізично Культура Так спорт	100	17-	240
Забезпечення населення об'єктами соціальної сфери			
Інфраструктура:			
- машини швидкої допомоги,			

Відвідування ззаду шар на 10 000 жителів	265.2	275	285
- Лікарняний Ліжка, ліжка на 10 тис. жителів	113.1	92	85
- стаціонарні об'єкти соціальної сфери			
Сервіс, ставить на 10 тисячі Населення	12.3	16	18
- Загальнодоступний бібліотеки, одиниць на 100 тисячі Населення	21.1	22	23
Об'єкти Соціальний Інфраструктура для працювати с			
молодь, одиниць на 100 тисячі Населення	2.55	2.8	3.9

кінець столу. 3.1

1	2	3	4
Безпека Населення спорт Конструкції:	0,98	1.2	1.6
- спорт Зали, тисячі квадратних метрів. м на пер 10 тис. жителів	1,89	3	4.5
- площинний структури, тисячі Майдан. М на 10 тисячі Населення			
Середній Безпека Населення загалом Площа Проживати Будинки Майдан. М на особистості	24.6	три дця ть	36
Рівень офіційно зареєстрованого безробіття в відсотків	0,9	0,7	0,7
<u>створення Умови для стійкий економічно розвиток</u>			
Валовий регіональний Продукт, v відсотків до рівень 2021 рік року	100	180	340
індекс промислові виробництво, v відсотків до рівень 2021 рік року	100	250	450
Сільськогосподарське виробництво в відсотків до рівень 2021 рік року	100	125	240
Інвестиції v основний Столиця, v відсотків до рівень 2021 рік	100	160	330
Натовп інноваційний та активний організації, одиниць	78	112	235
Специфічний вага номер робітники, які зазвичай проводять дослідження та розробки Кількість працівників v бізнес, v відсотків	3.4	5.5	7.5
Витрати на внутрішні дослідження та Розвиток у відсотках до валового регіонального продукту	3.5	5.6	8-й
індекс фізично обсяг Об'єм продаж Оптова торгівля торгівля, у відсотках до рівень 2021 рік року	100	200	250

індекс фізично обсяг Об'єм продаж Оптова торгівля торгівля, у відсотків вирівнювати 2021 рік	23.3	25	45
--	------	----	----

Крім того, одним із напрямків удосконалення соціально-економічного розвитку області є розроблення довгострокової програми, яка передбачає визначення основних напрямів діяльності до 2040 року, в тому числі забезпечення досягнення стратегічної мети та стратегічних завдань розвитку Покровського району: створення умов для підвищення рівня та якості життя населення на основі сталого економічного розвитку

Вирішення проблеми підвищення рівня та якості життя населення Покровського району на основі сталого розвитку економічної та соціальної сфери забезпечує:

- активна група населення – можливість реалізувати свої здібності та задовольнити потреби на основі активної участі в економічній діяльності;
- Здійснення перетворень, які спрямовують людину на активну позицію у вирішенні її життєвих проблем, залучення до цінностей здорового способу життя, творчої самореалізації, культури, спрямованої на підтримку та розвиток здібностей особистості.

Вирішення проблеми створення умов для підвищення рівня та якості життя населення Покровського району забезпечується шляхом реалізації наступних напрямів спільних дій влади Покровського району, органів місцевого самоврядування та бізнес-спільноти та жителі області:

1. Розробити та реалізувати стратегію демографічного розвитку з метою зменшення природного скорочення населення, підвищення народжуваності та зниження смертності, у тому числі дитячої та материнської, зміцнення інститутів сім'ї та шлюбу.

2. Розробка та реалізація міграційної політики, спрямованої на компенсацію природного скорочення населення працездатного віку та зменшення демографічного навантаження; Залучення до роботи на

підприємствах та організаціях регіону осіб працездатного віку з вищою освітою та високою професійною кваліфікацією

3. Забезпечення загального доступу до якісної освіти:

- Створення умов для оновлення змісту освіти та підвищення якості освітніх послуг;

- Забезпечення інноваційного характеру розвитку освітньої галузі та її інтеграції в національну інноваційну систему;

- Поліпшити управління та ресурсне забезпечення розвитку

- Освіта;

- Забезпечення соціального впливу освіти як чинника зростання

- Конкурентоспроможність особистості, суспільства і держави

- покращення соціально-економічного статусу педагогів;

- Розвиток конкурентного середовища в освіті;

- Розширення платних освітніх пропозицій.

4. Підвищення якості та доступності медичної та фармацевтичної допомоги:

- Розвиток конкурентного середовища в наданні медичних послуг;

- Розширення платних медичних послуг;

- розвиток системи обов'язкового медичного страхування;

- постійний контроль якості медичних послуг, медичної та фармацевтичної продукції;

- Удосконалення екстреної медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях;

- Забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя

Покровського району;

- Залучення державних та приватних інвестицій у розвиток інфраструктури охорони здоров'я;

- Зменшення відмінностей між муніципалітетами Покровського району в рівні забезпеченості оздоровчими закладами за рахунок будівельних робіт:

- Лікарняні заклади – не менше 310 ліжок;
- Амбулаторії – потужністю не менше 210 відвідувань за зміну.

5. Забезпечення найбільш ефективного захисту соціально незахищених верств населення:

- подальше вдосконалення механізмів соціальної підтримки та адресної соціальної допомоги населенню Покровського району з використанням соціального обліку населення;

- Формування ринку соціальних послуг із рівними можливостями для їх надавачів, які надають державні та недержавні соціальні послуги,

- у тому числі створення нових організаційно-правових форм закладів соціального обслуговування;

- Перехід до надання соціальних послуг за соціальним замовленням;

- Розвиток платних послуг у сфері соціального захисту населення;

- Розробка заходів щодо стабілізації зростання вартості споживчого кошика;

- Залучення державних та приватних інвестицій у сферу соціального захисту населення;

- Збільшення забезпеченості населення області об'єктами соціальної сфери

6. Формування єдиного культурного простору та забезпечення рівного доступу до культурних цінностей Покровського району:

- Стимулювання та підтримка міжнародної діяльності закладів культури та творчих колективів з метою інтеграції у світове культурне співтовариство;

- Розвиток системи професійного та додаткового навчання у сфері культури;

- Будівництво та розвиток центрів однієї мережі кінокультури;
 - Розвиток платних послуг у сфері культури.
7. Розвиток фізичної культури і спорту:
- Підвищення інтересу різних категорій громадян до занять фізичною культурою і спортом;
 - Розвиток інфраструктури масових видів спорту в навчальних закладах та громаді;
 - Впровадження в навчальний процес ефективної системи фізичного виховання;
 - Забезпечення доступності занять фізичною культурою та спортом жителів Покровського району, в тому числі шляхом використання механізмів пільгового та безкоштовного доступу до спортивних споруд малозабезпечених категорій громадян, дітей та студентів;
 - Розвиток та підвищення якості спортивних послуг фізкультурно-спортивних організацій;
 - Будівництво фізкультурно-спортивних споруд
8. покращення якості життя та комунальних послуг; Вирівнювання показників ефективності для населення в усіх населених пунктах Покровського району:
- Створення ринково орієнтованої системи управління та управління житлово-комунальним комплексом;
 - Створення умов для залучення інвестицій для модернізації та розвитку житлово-комунального комплексу; Формування інвестиційної привабливості житлово-комунального комплексу;
 - Забезпечення ресурсоефективності, сталості та безпечного функціонування житлово-комунального комплексу;
 - Розвиток комунальної теплоенергетики;
 - Розробка заходів щодо фінансового оздоровлення організацій житлово-комунального господарства;

- Удосконалення механізмів державного регулювання цін і тарифів на житлово-комунальні послуги;
- Розвиток конкуренції на ринку житлово-комунальних послуг; підвищення якості послуг;
- розвиток ефективного ринку житла;
- Забезпечення поліпшення житлових умов окремих законодавчо встановлених категорій громадян за рахунок коштів бюджетів усіх рівнів у межах встановлених соціальних нормативів та відповідно до обсягу державних зобов'язань;
- Забезпечення комплексного розвитку міських і сільських поселень області з технічною та соціальною інфраструктурою;
- розбудова інфраструктури іпотечного ринку;
- Створення регіональної системи рефінансування іпотеки та кредитів;
- Організація інформаційно-рекламної кампанії для населення Покровського району.

9. Забезпечення функціонування споживчого ринку товарів і послуг, задоволення потреб населення в якісних і безпечних товарах і послугах:

- Створення єдиної системи забезпечення населення якісними товарами та послугами за доступними цінами;
- Сприяти залученню інвестицій, у тому числі іноземних, у розвиток споживчого ринку та сфери послуг;
- Адаптація торгівельних технологій до сучасних європейських стандартів;
- Розширення ринку надання соціальних послуг;
- Розвиток системи споживчого кредитування

10. Зниження рівня безробіття, підвищення професіоналізму та конкурентоспроможності трудових ресурсів, створення цивілізованого ринку праці:

- Розробка пропозицій щодо розвитку форм і методів сприяння зайнятості населення;
- Розвиток системи соціального партнерства у сфері підготовки кадрів;
- Розвиток кадрового потенціалу організацій шляхом формування регіонального замовлення на підготовку кадрів початкової та середньої професійної освіти з урахуванням потреб економіки Покровського району у кваліфікованих кадрах;
- Удосконалення та розвиток системи професійної освіти, підготовки та перепідготовки кадрів організацій Покровського району;
- Розробка механізмів, що сприяють формуванню економічної зацікавленості роботодавців у створенні безпечних та нешкідливих умов праці;
- Удосконалення організації оплати праці та нормування праці на засадах соціального партнерства;
- Розвиток системи інформування населення про стан ринку праці, професійні вимоги, можливості працевлаштування та професійного навчання в системі професійно-технічної освіти Покровського району.

11. Покращення екологічної ситуації для забезпечення сприятливих умов життя населення області:

- Розробка заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру;
 - Розробка та реалізація проектів у сфері охорони навколишнього середовища та екологічної безпеки;
 - зменшення негативного впливу на навколишнє середовище;
 - Вирішення проблеми утилізації та переробки побутових відходів;
- Зведення до мінімуму антропогенного впливу полігонів твердих побутових відходів на ґрунті та поверхневі води:
- будівництво сміттєзвалища;

- рекультивация сміттєзвалища;
- Будівництво підприємств (комплексів) з переробки та сортування твердих побутових відходів (щорічне вивезення з об'ємів захоронення 860 тис. тонн твердих побутових відходів);
- Розробити систему інформаційного забезпечення екологічного менеджменту шляхом удосконалення систем екологічного обліку та комплексного екологічного моніторингу;
- Екологічна освіта, підвищення обізнаності населення регіону з проблем навколишнього середовища.

Найважливішою умовою досягнення стратегічної мети є створення умов для формування конкурентоспроможної, динамічної та високотехнологічної економіки, що забезпечує сталий економічний розвиток Покровського району та підвищує ефективність державного управління.

1. Інвестиційна політика. Інвестиційна політика Покровського району Донецької області встановлює систему заходів державного регулювання економіки, спрямованих на створення сприятливого інвестиційного клімату для залучення приватних інвестицій та підвищення ефективності використання державних інвестиційних ресурсів.

2. Створення та розвиток промислових районів для збалансування диференціації рівня економічного розвитку муніципальних утворень Покровського району шляхом покращення інвестиційного клімату та створення умов для розвитку конкурентоспроможного промислового виробництва та супутніх послуг:

- Сприяння інвестиціям у будівництво сучасної інфраструктури та створення мережі будівельних майданчиків, готових до розміщення об'єктів інноваційної сфери, промисловості, логістики та супутніх послуг;
- Створення системи організаційно-правових та економічних засад, що забезпечують перехід до сучасної технологічної структури шляхом

прискореного впровадження сучасних технологічних та управлінських рішень у використанні та розвитку продуктивних сил.

3. Розвиток інноваційної діяльності, спрямованої на створення системи, що забезпечує створення та комерціалізацію результатів інтелектуальної діяльності, включення об'єктів інтелектуальної власності в економічний кругообіг та збільшення виробництва інноваційної та наукомісткої продукції, та передбачає:

- Розробка механізмів ресурсного забезпечення інноваційної діяльності, зокрема механізмів створення фондів венчурного фінансування;
- Створення сприятливого інноваційного середовища, привабливого для інвестицій у науковий та виробничий сектори економіки;
- Створення інститутів підтримки інноваційної діяльності, формування та розвиток інфраструктури інноваційної діяльності, що сприяє комерціалізації результатів досліджень і розробок та їх використанню у виробництві інноваційної та високотехнологічної продукції;
- Фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт зі створення та впровадження у виробництво нової або вдосконаленої продукції в рамках регіональних цільових програм;
- Надання дотації Покровському району для фінансування створення об'єктів інтелектуальної власності та впровадження результатів наукових досліджень у виробництво.

4. Розвиток агропромислового комплексу:

- Створення економічних та правових умов для залучення інвестицій у сільське господарство Покровського району за рахунок коштів промислових підприємств, що переробляють сільськогосподарську продукцію, комерційних організацій, а також коштів інших інвесторів;
- Створення умов для підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції;

- Стимулювання сільськогосподарських організацій до створення власних переробних підприємств та організації оптових збутових структур;
 - Формування дієвого механізму адресного державного стимулювання сільськогосподарських товаровиробників;
 - Забезпечення можливості перепрофілювання господарської діяльності сільськогосподарських товаровиробників;
 - Створення умов для зменшення кількості збиткових господарств;
 - Створення умов для сталого розвитку сільських територій; газифікація сільських населених пунктів;
 - поліпшення умов життя сільських жителів;
 - Розвиток соціальної інфраструктури сільських поселень.
5. Розвиток зв'язку та телекомунікацій з метою зменшення диференціації громад області за рівнем розвитку зв'язку та забезпечення доступності послуг зв'язку, телебачення та мережі Інтернет для населення області.
6. Розвиток підприємницької діяльності з метою створення умов, що стимулюють громадян до самостійної підприємницької діяльності та збільшення внеску суб'єктів малого підприємництва у валовий регіональний продукт та доходи зведеного бюджету області.
7. Підвищення ефективності державного управління:
- використання методів управління за результатами формування системи результативних показників діяльності органів виконавчої влади Покровського району та бюджетних програм;
 - Удосконалення організаційно-функціональної структури органів виконавчої влади Покровського району та протидії корупції;
 - Розробка та виконання адміністративного регламенту в органах виконавчої влади Покровського району;
 - Підвищення ефективності взаємодії органів виконавчої влади Покровського району та громадянського суспільства;

- Розвиток інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, що забезпечує прозорість діяльності органів влади Покровського району та полегшує доступ громадян до інформаційних ресурсів органів влади Покровського району;

- Сприяння розвитку органів місцевого самоврядування в Покровському районі.

Отже, з реалізацією запропонованої програми розвитку Покровського району його основні соціально-економічні показники мають покращитися (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

**Соціально-економічна ефективність реалізації перспективної
програми розвитку Покровського району**

Індикатор и	2030 рік	2035 рік	2040 рік
1	2	3	4
дохід бюджет Покровський район на Душа Населення, в відсотків до Етап 2021 року	100	240	250
Валовий регіональний продукт на душу населення, в відсотків до рівень 2021 рік року	100	160	180
Інвестиції в основний Столиця на Душа Населення, в відсотків до Етап 2021 року	100	155	160
Об'єм продаж роздрібна торгівля торгівля на Душа Населення, в відсотків до рівень 2021 рік року	100	220	250
обсяг платний Послуги на Душа населення в відсотків до рівень 2021 рік року	100	130	150
очікувана тривалість життя при народженні, років	65.7	66.2	66.5
частина Населення с дохід нижче ззаду Розмір засоби до існування мінімум, в відсотків з загально номер Населення	12.8	10.9	5.5
Висота справжній доступний гроші дохід Населення, в відсотків до рівень 2021 рік року	100	180	185

Реалізація встановлених стратегічних цілей та стратегічних завдань на пряму залежить від здатності органів влади Покровського району вибудувати ефективний механізм прийняття та реалізації рішень для досягнення стратегічної мети.

Для забезпечення ефективного управління соціально-економічними процесами на території та вирішення стратегічних завдань необхідно розробити план заходів, який пов'язує різні елементи муніципальної економічної та соціальної політики з ресурсними та фінансовими можливостями території.

У зв'язку з цим, основні напрями стратегії соціально-економічного розвитку Покровського району визначають систему цілей та пріоритетів соціально-економічного розвитку регіону на середньо- та довгострокову перспективу, виходячи з ресурсного потенціалу території та ступінь її використання в сучасних умовах.

Економічний розвиток Покровського району – це діяльність, яка впливає на різні сфери економічного та соціального життя. Реалізація стратегії базуватиметься насамперед на залученні внутрішніх ресурсів для підвищення ефективності соціально-економічного розвитку регіону. Для реалізації стратегії пропонується використовувати весь спектр механізмів та інструментів, які зарекомендували себе в національній та світовій практиці.

Основні вимоги:

- системність заходів, що здійснюються, їх взаємна координація за основними напрямками, що передбачає своєчасний моніторинг досягнутих системою результатів і внесення необхідних коректив;
- оптимальне поєднання елементів планування та державного, муніципального регулювання з ринковими моделями та механізмами саморозвитку.

Система заходів щодо реалізації стратегії включає організаційні та фінансові механізми.

Організаційні механізми реалізації стратегії передбачають створення в структурі органу виконавчої влади або організації при представницькому органі спеціального підрозділу для щорічного моніторингу ходу реалізації стратегії та виконання затверджених індикаторів і орієнтирів. В організаційній структурі необхідно відокремити учасників стратегічного управління від залучених до вирішення оперативно-тактичних завдань, що забезпечують реалізацію стратегічних рішень.

Визначення конкретних заходів та координація спільної діяльності учасників стратегії забезпечується шляхом складання річного плану заходів

щодо реалізації стратегії. Розробка плану дій базується на пріоритетах стратегії, враховує динаміку процесу її реалізації та зміни зовнішніх факторів і умов. Одним із важливих механізмів реалізації стратегії є узгодження різноманітних учасниками стратегічних напрямків та ініціатив (державних, регіональних, міжвідомчих, міжвідомчих програм, проектів тощо), використання та посилення можливостей цих програм та проектів. Невід'ємною частиною механізму реалізації стратегії є цільові програми, які реалізовуватимуться в області протягом прогнозного періоду. Їхня діяльність органічно вписується в контекст цієї стратегії та конкретизує визначені в ній пріоритетні цілі та завдання розвитку регіону.

Організаційні механізми забезпечення реалізації стратегії передбачають такі заходи:

- Удосконалення організаційної структури райдержадміністрації з метою уникнення дублювання роботи, а також у разі необхідності створення нових організаційних структур, необхідних для вирішення завдань соціально-економічного розвитку району відповідно до кодифікатора функцій державного управління. ;

- Запровадження нових механізмів адміністративного регулювання та управління, здійснення заходів щодо зменшення адміністративних перешкод;

- Розширення практики використання та підвищення ефективності програмно-орієнтованого управління розвитком галузей економіки та соціальної сфери;

- Забезпечення ефективного функціонування систем інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування та моніторингу виконання регіональних та міських програм.

До фінансових механізмів реалізації стратегії входять:

- Удосконалення механізму нормативного планування та фінансування видатків на надання бюджетних послуг населенню з метою

підвищення ефективності управління бюджетними установами, запровадження системи показників оцінки діяльності суб'єктів бюджетного планування;

- Внесення змін до поточного бюджету району щодо забезпечення відповідності стратегії та забезпечення стратегічної координації бюджетних призначень та інвестицій;

- Удосконалення механізму вирівнювання рівня економічного розвитку та бюджетної забезпеченості населених пунктів з метою подолання територіальних диспропорцій у розвитку регіону.

Успішність впровадження принципово нового підходу до використання технологій стратегічного управління та планування в розвитку регіону, а також запровадження окремих інституцій значною мірою залежатиме від того, наскільки громадяни готові до інновацій. і як вона приймає це? Вона стає учасником реалізації планів розробки. Усе це передбачає не лише максимальний піар та відкритість у формулюванні цілей і завдань стратегії та програми дій, що її конкретизують, а й безпосередню участь громадян у процесі прийняття рішень та підвищення ефективності системи місцевого самоврядування. . Необхідно створити ефективні механізми прямого спілкування та зворотного зв'язку між громадянами та владою, а також систему моніторингу та контролю результатів як самою владою, так і громадянами.

Одним із шляхів досягнення цього є розробка цілей – картини того, якою має бути територія до 2040 року. Доцільно доповнити індикативний, параметричний підхід постійними вимірюваннями громадської думки.

Щоб забезпечити системність цих програм та заходів, що входять до них, уникнути дублювання роботи та надати всім програмним заходам єдину цільову спрямованість на реалізацію стратегії, необхідно вдосконалити систему цільових програм шляхом групування існуючих програм у міжгалузеві блоки, які в основі стосуються стратегічних напрямків розвитку

регіону та вирішують актуальні соціально-економічні проблеми системного характеру.

Такий підхід спростить управління та фінансове адміністрування та зробить більш зрозумілим механізм підзвітності за виконання цільових програм. Для вирішення системних завдань, які ще не охоплені програмно-орієнтованими засобами управління, можуть бути розроблені додаткові цільові програми. Для вирішення галузевих та інших завдань у сформованих сферах діяльності можуть розроблятися цільові програми підрозділів.

3.2 Шляхи створення сприятливого інвестиційного та бізнес-клімату

Ефективність інвестиційної діяльності спрямована на підвищення конкурентоспроможності діючого сектора економіки.

Для досягнення цих цілей необхідно збільшити обсяги фінансування реального сектору економіки, змінити якість інвестицій шляхом посилення інноваційної спрямованості інвестиційної діяльності та підвищення ефективності інвестицій.

Основними цілями глобалізації інвестиційної політики в довгостроковій та середньостроковій перспективі є:

- Забезпечення зростання інвестицій в основний капітал в середньому на 10-11% на рік.
- Збільшення темпів зростання інвестицій в основний капітал у період до 2040 року порівняно з 2021 роком у 1,5 раза.
- ефективне управління коштами державного бюджету у зв'язку з прибутком;
- Удосконалення методу управління цілями програми.

Якісне регулювання інвестиційного процесу передбачається за такими основними напрямками:

- Створення сприятливого інвестиційного та бізнес-клімату; Створення правового регулювання для окремих груп суб'єктів господарювання; Надання інвестору податкових, фінансових та кредитних преференцій;

- Розширення інвестиційного потенціалу Покровського району;
- Створення та розвиток інституційних структур в інвестиційному секторі;
- Розвиток системи кредитного інвестування.

Пріоритетними напрямками інвестування на майбутній період будуть:

- інноваційні технології та науково-технічні розробки (альтернативна енергетика, енергозбереження);
- цільова інвестиційна підтримка громадської інфраструктури;
- експортоорієнтовані та імпортозамінні інвестиційні проекти .

Механізми та інструменти реалізації інвестиційної політики:

- 1) розвиток державно-приватного партнерства;
- 2) розвиток іпотеки;
- 3) державного замовлення, регіональних цільових програм.

Програмою заходів щодо підвищення інвестиційної активності на 2024-2040 роки передбачено реалізацію заходів за такими основними напрямками:

- 1) Напрямок № 1 «Розвиток внутрішніх інвестиційних можливостей», у тому числі:

- Стимулювання інвестиційного попиту шляхом державної підтримки іпотеки, лізингу та високоефективних інвестицій, енерго- та ресурсозберігаючих проектів, розширення __ сировинної бази виробництва, технологічного оновлення, реконструкції та модернізації діючих підприємств, збільшення частки продукції з високим ступенем переробки;

- Створення умов для формування ділового та інвестиційного клімату шляхом вдосконалення системи конкурсного відбору організацій, які претендують на державну підтримку (прозорість та доступність процедури для всіх учасників інвестиційного процесу);

- Надання податкових пільг суб'єктам інвестиційної діяльності;
- Інвестиційний податковий кредит;
- Звільнення від сплати податку на майно організацій, які реалізують інвестиційні проекти, в тому числі проекти на умовах лізингу.

2) Напрямок № 2 «Зменшення інвестиційного ризику», який забезпечує стабільність регіональної законодавчої сфери; Створення консалтингових організацій для бізнес-навчання, створення стратегічних планів розвитку, бізнес-планів; перехід на міжнародні стандарти фінансової звітності;

3) Напрямок № 3 «Розвиток інфраструктури інвестиційних інститутів», у тому числі:

- Розвиток лізингової діяльності, в тому числі фінансового лізингу (створення лізингових компаній галузевого спрямування; державна підтримка об'єктів лізингу);

- розвиток державно-приватного партнерства;
- Реалізація інвестиційних проектів на умовах концесії

4) Напрямок № 4 «Підвищення ефективності державних інвестицій»:

- Удосконалення організаційного механізму державних інвестицій для підвищення їх ефективності;

- Підвищення ефективності витрачання бюджетних коштів на регіональний розвиток для підвищення інвестиційної активності; Створення оптимальної структури витрат на розвиток регіону, підвищення його інвестиційної складової.

- Удосконалення методу програмної мети. Підвищення ефективності реалізації регіональних цільових програм, орієнтованих на результат;

- Забезпечення погашення кредитів населення та позик шляхом посилення контролю за фінансовим станом позичальника під час виконання кредитного договору; Активізація роботи щодо стягнення в арбітражному порядку всієї суми основної суми боргу та відсотків з позичальників, які порушують зобов'язання перед обласним бюджетом;

- Підвищення ефективності управління державним майном, у тому числі вдосконалення системи представництва інтересів держави в акціонерних товариствах; Припинення прямого та непрямого субсидування неефективних компаній, що посилює їхнє банкрутство.

Прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення привабливості інвестицій в економіку Покровського району дозволить:

- Підвищення інвестиційного потенціалу області (приріст інвестицій в середньому на 10-11 відсотків на рік та за весь період у 2,7 рази);

- Створювати високоефективні виробничі комплекси.

- Збільшення забезпеченості Покровського району соціальною, транспортною та технічною інфраструктурою в 1,5-2 рази;

- Збільшення податкових надходжень до обласного бюджету в 2,0-2,5 рази.

3.3 Консультації щодо вдосконалення кадрової політики в органах регіонального самоврядування

Метою кадрової політики є забезпечення ефективного функціонування органів державної влади Покровського району та місцевого самоврядування

на основі підготовки високопрофесійних кадрів, насамперед управлінців, здатних успішно вирішувати завдання в сучасних умовах.

Завдання у сфері кадрової політики:

- Забезпечення злагодженого функціонування та взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування, наукових і навчальних закладів області в реалізації кадрової політики;

- Підготовка, просування та закріплення на керівних посадах у державних і муніципальних службах кадрів з високим рівнем професійної компетентності, культури лідерства та моральних якостей;

- Підвищення якісного рівня кадрового забезпечення органів державної влади та місцевого самоврядування;

- Формування та якісний розвиток кадрового резерву Покровського району, в тому числі створення «золотого кадрового фонду»; Забезпечення ефективного використання його потенціалу;

- Забезпечення дотримання державними цивільними і муніципальними службовцями вимог законодавства та інших правових актів на державній і муніципальній службі.

- До заходів кадрової політики належать:

- Забезпечення наступності та оновлення у підготовці кадрів органів державної влади та місцевого самоврядування;

- Розширення сфери пошуку та набору персоналу; Відхід від закритої системи підбору персоналу та кадрового самозабезпечення;

- Розвиток практики ротації кадрів між органами державної влади та органами місцевого самоврядування;

- залучення до державної державної та муніципальної служби висококваліфікованих спеціалістів із сфер виробництва, науки та бізнесу;

- Створення системи професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних цивільних і муніципальних службовців;

- Фінансова підтримка Цінність професійної та освітньої кваліфікації при рішенні вище професії від керівників;
- Дотримання порядку висування кадрів на керівні посади з урахуванням поступового оволодіння професією, набуття управлінських навичок і розширення сфери діяльності;
- Удосконалення нормативно-правового та організаційно-методичного забезпечення кадрової роботи;
- Прозорість організації та здійснення кадрової роботи (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Показники кадрової політики державних органів

індикатор	2023 рік Р.	2025 рік	2030 рік	2035 рік	2040 рік
Середній вік уряду Співробітники виконавчий органів Хвороба Органи влади Покровський район	45	44	42	41	40
частина Хвороба Співробітники органи державної влади Покровський район і муніципальні службовці місцевий самоврядування, які мають вищу професійну освіту Поступливий Напрямок Активність, %	78	79	80	81	90

Таким чином, реалізація запропонованих заходів щодо вдосконалення кадрової політики сприятиме ефективному функціонуванню органів державної влади Покровського району та місцевого самоврядування на основі підготовки високопрофесійних кадрів, насамперед управлінців, здатних вирішувати завдання сучасності, успішно вирішувати умови .

Висновки до Розділу 3

У третьому розділі були представлені напрямки покращення соціально-економічного розвитку регіонів. Було запроваджено принципово новий підхід до використання технологій стратегічного управління та планування в розвитку регіону. Окремі інституції значною мірою розвинені залежатимуть від того, наскільки громадяни готові до інновацій та як вони це сприймають. до розробки планів включено. Усе це передбачає не лише максимальний піар та відкритість у формулюванні цілей і завдань стратегії та програми дій, що її конкретизують, а й безпосередню участь громадян у процесі прийняття рішень та підвищення ефективності системи місцевого самоврядування. . Необхідно створити ефективні механізми прямого спілкування та зворотного зв'язку між громадянами та владою, а також систему моніторингу та контролю результату як самою владою, так і громадянами.

Одним із шляхів досягнення цього є розробка цілей – картини того, якою має бути територія до 2040 року. Доцільно доповнити індикативний, параметричний підхід постійними вимірюваннями громадської думки.

Щоб забезпечити системність цих програм та заходів, що входять до них, уникнути дублювання роботи та надати всім програмним заходам єдину цільову спрямованість на реалізацію стратегії, необхідно вдосконалити систему цільових програм шляхом групування існуючих програм у міжгалузеві блоки, які в основі стосуються стратегічних напрямків розвитку регіону та вирішують актуальні соціально-економічні проблеми системного характеру.

Такий підхід спростить управління та фінансове адміністрування та зробить більш зрозумілим механізм підзвітності за виконання цільових програм. Для вирішення системних завдань, які ще не охоплені програмно-орієнтованими засобами управління, можуть бути розроблені додаткові

цільові програми. Для вирішення галузевих та інших завдань у сформованих сферах діяльності можуть розроблятися цільові програми підрозділів.

Також у розділі розглядаються шляхи створення сприятливого інвестиційного та бізнес-клімату та розробляються напрями вдосконалення кадрової політики в органах регіонального управління.

ВИСНОВКИ

Отже, регіон як адміністративний об'єкт можна розглядати з різних сторін: по-перше, як частину єдиного народногосподарського комплексу країни; по-друге, як самостійна цілісна одиниця зі своїми цілями розвитку, власним ресурсним потенціалом, власними можливостями поєднання виробничих ресурсів – факторів виробництва.

В умовах сучасних соціально-економічних перетворень регіон виступає як найважливіший управлінський об'єкт, оскільки ця ланка народногосподарського комплексу має більшою мірою всі сутнісні ознаки системи, насамперед властивості єдності, цілісності, взаємопов'язаності, взаємозалежність усього, що знаходиться в одному конкретному територіальному регіоні. космос.

Стратегія управління розвитком конкретного регіону повинна передбачати вибір оптимальних шляхів соціально-економічного прогресу в сучасних, іноді не зовсім сприятливих умовах, а також максимального підвищення конкурентоспроможності регіону.

Одним із найважливіших механізмів державного регулювання економічного і соціального розвитку регіонів, досягнення цілей соціальної справедливості через комплексну державну регіональну політику та впливу на процеси структурної перебудови економіки є розробка та реалізація цільових програм як галузевий і функціональний характер, з територіальним розрізом і цільовими програмами соціально-економічного розвитку окремих територій

Предметом дослідження дипломної роботи є Покровський район Донецької області. Проаналізувавши соціально-економічне становище Покровського району, було зроблено висновки про його сильні та слабкі сторони. Відносно сильні сторони: вигідне географічне розташування; високорозвинене промислове виробництво; Близькість до основних

залізничних та автомобільних транспортних вузлів; наявність кваліфікованої робочої сили; Розвивався науково-виробничий комплекс.

До слабких сторін належать: законодавча нестабільність, що ускладнює розробку середньо- та довгострокових планів і програм; складна демографічна ситуація; високе демографічне навантаження на працездатне населення; високий рівень пасажирів; високий знос виробничих потужностей; Невідповідність темпів розвитку виробничої структури супроводжуючій інфраструктурі.

Визначено основні фактори розвитку Покровського району: вигідне географічне положення, розвинена транспортна інфраструктура, високий кадровий потенціал та активність місцевої влади у розвитку економіки регіону. Основою розвитку Покровського району має стати розвиток та заселення нових промислових підприємств, а також реалізація інвестиційних проектів зі створення інфраструктурних об'єктів.

Основні проблеми соціально-економічного розвитку Покровського району можна виділити за такими напрямками: демографія, економіка, зайнятість та ринок праці, соціально-економічне становище домогосподарств, соціальна сфера, інтегральні показники.

Одним із найважливіших напрямів покращення соціально-економічного розвитку Покровського району є розробка стратегії розвитку до 2040 року.

Крім того, одним із напрямків удосконалення соціально-економічного розвитку області є розробка середньострокової програми, яка передбачає визначення основних напрямів діяльності до 2030 року, у тому числі забезпечення досягнення стратегічної мети та завдань області розвиток: створення умов для підвищення рівня та якості життя населення на основі сталого економічного розвитку. розвиток.

Вирішення проблеми створення умов для підвищення рівня та якості життя населення Покровського району забезпечується реалізацією наступних

напрямків спільних дій органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємницької спільноти та жителів с. регіон:

1. Розробити та реалізувати стратегію демографічного розвитку з метою зменшення природного скорочення населення, підвищення народжуваності та зниження смертності, у тому числі дитячої та материнської, зміцнення інститутів сім'ї та шлюбу.

2. Розробка та реалізація міграційної політики, спрямованої на компенсацію природного скорочення населення працездатного віку та зменшення демографічного навантаження; Залучення на підприємства та організації Покровського району осіб працездатного віку з вищою освітою та високою професійною кваліфікацією; Оптимізація чисельності трудових мігрантів відповідно до потреб економіки та соціальної сфери регіону; Створення сприятливих умов проживання.

3. Забезпечення загального доступу до якісної освіти.

4. Підвищення якості та доступності медичної допомоги та лікування.

5. Забезпечення максимально ефективного захисту соціально незахищених верств населення.

6. Формування єдиного культурного простору та забезпечення рівного доступу до культурних цінностей.

7. Розвиток фізичної культури і спорту.

8. покращення якості життя та комунальних послуг; Вирівнювання показників ефективності для населення в усіх населених пунктах області.

9. Забезпечення функціонування споживчого ринку товарів і послуг, задоволення потреби населення в якісних і безпечних товарах і послугах.

10. Зниження рівня безробіття, підвищення професіоналізму та конкурентоспроможності трудових ресурсів, створення цивілізованого ринку праці.

11. Поліпшення екологічної ситуації з метою створення сприятливих умов життєдіяльності населення Покровського району.

Найважливішою умовою досягнення стратегічної мети є створення умов для формування конкурентоспроможної, динамічної та високотехнологічної економіки, що забезпечує сталий економічний розвиток Покровського району та підвищує ефективність державного управління.

Реалізація встановлених стратегічних цілей та стратегічних завдань напряму залежить від здатності органів влади Покровського району побудувати ефективний механізм прийняття та реалізації рішень для досягнення стратегічної мети.

Для забезпечення ефективного управління соціально-економічними процесами на території та вирішення стратегічних завдань необхідно розробити план заходів, який пов'язує різні елементи муніципальної економічної та соціальної політики з ресурсними та фінансовими можливостями території.

Економічний розвиток Покровського району Донецької області – це діяльність, яка зачіпає різні сфери економічного та соціального життя. Реалізація стратегії базуватиметься насамперед на залученні внутрішніх ресурсів для підвищення ефективності соціально-економічного розвитку регіону.

Система заходів щодо реалізації стратегії включає організаційні та фінансові механізми. Щоб забезпечити системність цих програм та заходів, що входять до них, уникнути дублювання роботи та надати всім програмним заходам єдину цільову спрямованість на реалізацію стратегії, необхідно вдосконалити систему цільових програм шляхом групування існуючих програм у міжгалузеві блоки, які в основі стосуються стратегічних напрямів розвитку регіону та вирішують актуальні соціально-економічні проблеми системного характеру.

Заходи щодо покращення соціально-економічного розвитку Покровського району базуються на пов'язаному з ними проведенні реформ, спрямованих на створення ринкових інститутів та структурну перебудову економіки, розвиток ефективних і конкурентоспроможних виробничих комплексів, створення сприятливих інвестиційних і бізнес-клімат.

Прийняття управлінських рішень, спрямованих на підвищення привабливості інвестицій в економіку Покровського району дозволить:

- 10-11 відсотків на рік і за весь період у 2,7 рази);
- Створювати високоефективні виробничі комплекси.
- Збільшення забезпеченості Покровського району соціальною, транспортною та технічною інфраструктурою в 1,5-2 рази;
- Збільшення податкових надходжень до обласного бюджету в 2,0-2,5 рази.

Метою кадрової політики є забезпечення ефективного функціонування органів державної влади Покровського району та місцевого самоврядування на основі підготовки високопрофесійних кадрів, насамперед управлінців, здатних успішно вирішувати завдання в сучасних умовах.

Реалізація запропонованих заходів щодо вдосконалення кадрової політики (забезпечення наступності та оновлення кадрового складу органів державної влади та місцевого самоврядування; розширення масштабів пошуку та підбору персоналу, відмова від закритої системи відбору кадрів та тактики кадрового самоокупності). ; Розвиток практики ротації кадрів між органами державної влади та місцевого самоврядування, залучення на державну публічну та муніципальну службу висококваліфікованих спеціалістів у галузях виробництва, науки, економіки, створення системи професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації держ. цивільні та муніципальні службовці, тим самим підвищуючи важливість професійної та освітньої кваліфікації. Рішення про прийом на роботу збільшує провідну рамку; Послідовність призначення кадрів на керівні посади з урахуванням

поступового оволодіння професією, набуття управлінських навичок і розширення сфери діяльності; Менеджмент, здатний успішно вирішувати завдання в сучасних умовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Регіональний менеджмент: підручник / заг. ред. ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий . – К.: НАДУ, 2014. – 512 с.
2. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>
3. Семенов В. Ф. Управління розвитком регіонального туризму / В. Ф. Семенов, В. Г. Герасименко, Г. П. Горбань, Л. М. Бодерєва. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_rus/semenov11.htm
4. Приходченко Т. А. Теорії та концепції регіонального розвитку // Ефективна економіка № 9, 2016. <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5149>
5. Мазур А. Б. Управління економічним розвитком регіонів України / А. Б. Мазур // Соціальна економіка. – 2016. – № 2. – С. 103-108. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/se_2016_2_17
6. Лелеченко А. П. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: Навч. Грант. / А. П. Лелеченко, А. І. Васильєва, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук. – К.: – 2017. – 110 с.
7. Мінченко Р. М. Проблеми децентралізації державної влади та її взаємодії з місцевим самоврядуванням в Україні / Р. М. Мінченко // Держава і право. – Випуск 39. – С. 229–307 .
8. Василенко Л. Децентралізація та реформа місцевого самоврядування / Леся Василенко, Мирослав Добровінський // Підприємництво, економіка і право. - № 3. – 2017. – С. 123-126 .
9. Белей Л. Децентралізація пробуджує у простих громадян відповідальність за свою малу батьківщину / Л. Белей // Український тиждень. – 2014. – № 17-18 . – С. 38-39.

10. Бурик З. М. Особливості розробки та реалізації стратегій і програм розвитку регіону / З. М. Бурик // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія менеджменту. Випуск 2 - 2014. – С. 52–61.

11. Стратегії регіонального розвитку: шляхи забезпечення ефективності. Збірник матеріалів “Круглого столу” / За ред. С. О. Біла. – К.: НІСІ, 2011. – 88 с.

12. Небава М. І., Ткачук Л. М. Управління регіональним розвитком: Електронний навчальний посібник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/25nebava_upravlinnya_regionalnym_rozvytkom/index.html

13. Регіональний Бізнес: Підручник для студенти, Аспіранти, викладачі університетів. Затверджено МОН/Качан Е.П. – К., 2011. – 670 с.

14. Кобилін П. А. Семінар з проблем регіонального розвитку: навчально-методичний посібник для навчальної та самостійної роботи студентів освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста економіко-соціально-географічного профілю . – Харків, 2016 – 73 с.

15. Світовий досвід розробки та реалізації державної регіональної політики. – Режим доступу: <http://ved.odessa.gov.ua/transkordonno-spirobitnitstvo/stati-transgranichnoe-sotrudnichestvo/svetovy-dosdd-fbrmuvannya-ta-realzac-derzhavno-regonalno-poltiki>

16. Качний О. С. Зарубіжний досвід формування механізмів державного управління соціально-економічним розвитком регіонів // Державне управління та митне управління. – 2017.- № 2 (17).- С. 170-174.

17. Давимука С. А. Тенденції розвитку нової регіональної політики держав-членів Європейського Союзу / С. А. Давимука, В. С. Куйбіда, Л. І. Федулова // Регіональна економіка. – 2019. – № 1. – С. 76 – 85.

18. Іжа М. Трансформація регіональної політики ЄС: Висновки для України / Іжа // Теоретичні та прикладні питання державотворення. - 2013 рік. - Випуск 12. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tpdp_2013_12_3.

19. Нова регіональна політика для нової України: Add Analyt __ / під головуною ред. Е. А. Джалола. - Київ: Ін-т сусп . -економ. __ ісл., 2017. – 76 с.
20. Архипенко І. Зарубіжний досвід розробки та реалізації регіональної економічної політики // Державне управління та місцеве самоврядування. том. 2 (41). – С. 32-42.
21. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996 р.). - № 30, ст. 141). - режим Доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
22. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» – режим доступу: <https://www.zakon.rada.gov.ua/ru/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
23. Машлій Г. Б., Корчак С. М. Проблеми та напрями вдосконалення управління органами місцевого самоврядування через розвиток регіонів // Матеріали міжнародної наукової Інтернет-конференції економічного змісту «Світ економічної науки. Випуск 18» (28 листопада 2019). - Електронний ресурс. Режим доступу : <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/3281/> .
24. Гордій О. Д. Вплив економічного розвитку на фінансове забезпечення рівня життя населення / О. Д. Гордій. - [Електронний ресурс]/Режим доступу:
25. Гришова І.Ю. __ Удосконалення механізму формування фінансових потоків агропромислового комплексу/І.Ю. Гришова , О. М. Галицький // Бухгалтерський облік і гроші АПК. – 2011 рік. - № 3. – С. 139-143
26. Козій І. С. Місце та значення фінансового забезпечення в структурі фінансового механізму / І. С. Козій // Науковий вісник НЛТУ України. – 2008 рік. - Видання 18.9. – С. 223-229 .
27. Кравченко С. А. Сутність фінансового забезпечення державної регіональної політики / С. А. Кравченко, С. С. Марковський [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://academy.gov.ua/ru/ej13/txts/Kravchenko.pdf> .

28. Міщук О. В. Фінансове забезпечення економічного зростання: теоретичний аспект / О. В. Міщук // Науковий вісник: гроші, банки, інвестиції. – 2011. – № 2. – С. 9-12.

29. Керецман В.Ю. Державне регулювання регіонального розвитку в Україні: теорія і практика: автореф. дис доктор наук держ. пр. : особливо 25.00.02 “Управління державними механізмами” / Керецман В.Ю. _ - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [referatu.com.ua/ referats /7569/159577/? Сторінка =1](http://referatu.com.ua/referats/7569/159577/?Сторінка=1)

30. Романюк С. А. Розвиток регіонів у відкритій економіці: теорія, політика, практика : монографія / С. А. Романюк. – К.: НАДУ, 2013. – 408 с.

31. Дацишин М. Інституційне забезпечення регіональної політики та практика взаємодії органів державної влади в Україні / М. Дацишин, В. Керецман. – К.: К.І.С., 2007. – 102 с.

32. Машлій Г. Стан та проблеми активізації інвестиційних процесів у Тернопільській області [Електронний ресурс] / Галина Машлій // Соціально-економічні проблеми та держава. - 2017. - Вид . 2 (17). – С. 84-93. — Режим доступу до журналу: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17mhbuto.pdf>

33. Машлій Г. Регіональний аспект інвестиційних процесів в Україні: стан і проблеми вдосконалення управління [Електронний ресурс] / Галина Машлій // Соціально-економічні проблеми та держава. – 2018. – Вид . 1 (18). – С. 102-111. – Режим доступу до журналу : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18mhbpvu.pdf> .

34. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: Монографія / За ред. З. С. Варналія . – К.: [бв .], 2007. – 768 с. 16. Держава та регіони: від патерналізму до партнерства: Аналітика. доп._ / С. А. Бєлая, А. В. Шевченко, В. І. Жук та ін.; за редакцією С. О. Білої. – М.: НІСІ, 2010. – 64 с.

35. Основи регіонального управління в Україні : Підручник / Авт.-уклад. : В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін.; під загальною _ ред. В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий . – К.: НАДУ, 2012. – 703 с.
36. Дегтярьова І. О. Синергетичне бачення конкурентоспроможності регіону / І. О. Дегтярьова // Демократичне врядування: наука, освіта, практика: матеріали наук.- практ. конф. для міжнародної _ участі , Київ 29 трав. 2009 р. : у 4 т. / під заг. _ ред. В. П. Приходько, С. В. Загороднюк . – К.: НАДУ, 2009. – Т. 1. – С. 217–219.
37. Соціальна інфраструктура регіону : навч. Допомога . / під загальною _ ред. В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий . – К.: НАДУ, 2010. – 257 с.
38. Левін П. Б. Економічний механізм соціальної інфраструктури: стан і перспективи розвитку: Монографія / П. Б. Левін ; Інститут демографії та соціальних питань. Дослідження НАН України. – К. : [І нар.], 2008. – 313 с.
39. Колот А. М. Соціальна політика в контексті глобалізації та лібералізації економічних відносин : успіхи , втрати , тенденції / А.М. //Демографія та соціальна економіка. – 2008. – №1(9). – С. 23–41.
40. Слава С. Інституційне забезпечення інвестиційно-інноваційного розвитку територій: закордонний та український досвід / С. Слава, П. Сегварі, Р. Моркунайте ; Проект канадсько-українського партнерства «Регіон. Управління та розвиток». – К.: К.І.С., 2008. – 108 с.
41. Васильєва О. І. Регіональне управління в умовах реформування владних відносин: Монографія / О. І. Васильєва. – Донецьк: Південний Схід, 2009. – 436 с.
42. Візгалов Д. Брендинг міста / Д. Візгалов . – М.: ФН «Інститут економіки «Міста», 2011. – 156 с.
43. Дінні Кейт. Брендування території / Діна Кейт // Про найкращі світові практики : пер. out of dem English _ В. Сечного . – М.: Видавець Ман, Іванов і Фербер, 2013. – 336 с.

44. Машлій Г. Б. More Innovative Development path _ How premise Economic growth / Г. Б. Машлій // Матеріали збірника Всеукраїнської науково-практичної конференції: Фінансова система України в умовах економічної та фінансової глобалізації світу. – Том 1. – Київ, 15 грудня 2017 р. / За редакцією професора Фурмана В.М. Київський інститут банківської справи, 2017. – С. 75-77. – Режим доступу: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/25771> .

45. Інструменти регіонального розвитку в Україні : навч. Допомога . / О. В. Берданова , Н. М. Грінчук та ін.; під загальною _ ред. В. М. Вакуленко, О. В. Берданова . – К.: НАДУ, 2013. – 286 с.

46. Територіальний розвиток та регіональна політика України: виклики та пріоритети України. Державна установа «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; науковий редактор В. С. Кравцев. – Лемберг, 2018. – 157 с. (серія “Проблеми регіонального розвитку”).

47. Машлій Г. Б., Кульчинська З. А. Менеджмент у державному управлінні // Двадцять п'ята економіко-правова дискусія: Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. – Лемберг, 2018.- С. 26-28. – Режим доступу: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/25699> .

48. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів: Національна доповідь / За ред. акад. НАН України Є. М. Лібанова, академік НААН України М. А. Хвесика. – М.: ГУ ІЕПСР НАН України, 2014. – 776 с.

49. Аналіз сталого розвитку – глобальний та регіональний контексти: у 2 ч. / Міжн. наукова рада (ICSU) [та ін.]; наукове керівництво. М. З. Згуровського . – М.: НТУУ «КПІ», 2009. – Ч.2.

50. Дейлі Г. Поза межами зростання. Економічна теорія сталого розвитку / Герман Дейлі ; roadway поза дем англійською; Інститут сталого розвитку. – М.: Інтелсфера , 2002. – 312 с.

51. Жук П. В. Економічні важелі забезпечення сталого розвитку гірських територій України П. В. Жук // Економіст. – 2011. – № 5. – С. 37–40.